1941 október 28 kedd — Lapunk mai száma 10 oldal

DEBRECZEN

XVIII. évf. 245. sz. — Keletmagyarországi Napló — Ára: 12 fillér

A városi költségvetés

A békeévekben a költségvetés tárgyalása adott alkalmat a város parlamentjének, hogy bírálatot gyakoroljon a város vezetése felett, hogy ötleteket, gondolatokat vessen fel, melyek a város fejlesztését voltak hivatva szolgálni. A multban a törvényhatóság tagjai éltek is ezzel a lehetőséggel, illetve kötelességgel, merthisz mégis csak vannak kötelességeik a törvényhatósági bizotsági tagoknak választóikkal, az egész város közönségével szemben. Emlékszünk tíz-húszórás, sőt több napos költségvetési vitákra is, míg az utóbbi években néhány fejbólintáson kívül alig terjed túl a költségvetési vita, eltekintve kivételszámba menő egy két átfogó felszólalástól.

Most e héten tárgyalja a közgyűlés a költségvetést. A napisajtó szűk terjedelme alig engedi meg, hogy részletekbe menően foglalkozzunk azokkal a számadatokkal, melyek egy nagy vidéki város életét adják, de általánosságban mégis kötelességünknek tartunk egy-két megjegyzést tenni.

A többségi párt legutóbbi értekezletén a polgármester azt mondotta, hogy »csillogó, szembetűnő beruházásokat, alkotásokat a mai háborús időben nem iktathatott a kötlségvetésbe, a cél tehát az volt, hogy a meglevő beruházásokat és berendezéseket tartsa továbbra is jókarban és vagyonát óvja«, továbbá, hogy »ilyen időkben kunsztokat a város vezetőségétől nem várhat senki, mert nincs miből fedezeteket teremteni«.

Ezt az álláspontot nehezen teheti magáévá a város közönsége, nem tehetjük magunkévá mi sem. **A háborús időkben sem szabad megállni a polgári életnek, sőt minden erőfeszítést meg kell tenni, hogy virágozzék a gazdasági élet, erősödjék a nemzet, hogy minél könnyebben bírja el a háború által okozott megpróbáltatásokat és erőkifejtést.**

Éppen most került az országgyűlés elé az **állami költségvetés.** Ezt bőven ismertették a lapok és minden olvasó láthatta, hogy a **háborús idők ellenére a kormányzat milyen hatalmas beruházásokat eszközöl. Most indítja el a milliárdos mezőgazdasági programot, felöleli az ipar támogatását,** mindezt pedig úgy, hogy a mindennél előbb való hadfelszerelés és fejlesztés érdekeinek százszázalékban megfelel. A termelőtevékenység alátámasztása mellett **a kormányzat százötvenmillió pengőt tudott beállítani a szorosan vett népjóléti kiadásokra. Elmondhatjuk, hogy a legnyugodalmasabb békeidőknek is »becsületére« vált volna az idei állami költségvetés, mely éppen úgy háborús időkben született, mint a városi költségvetés.**

A pénzügyminisztér és általában a kormány nem jött azzal, hogy most háború van s »kunsztokat« most nem lehet csinálni, sem csillogó szembetűnő beruházásokat, alkotásokat, hanem csak a régit kell megtartani. **A kormány tagjai átérezvén a teljes felelősséget éppen most igyekeztek a magyar élet minden területére átvinni a fejlődés előfeltételeit, a helyzet javításának biztosítékait. Ezzel szemben Debrecenben mindent elintézni vélnek a háborús idők alkalmatlanságának kijelentésével.**

A városi problémák egész sorát lehetne felsorolni. Itt van mindjárt a mind nehezebbé váló **lakásszükség.** És ekkor halljuk, hogy a város készül a jövő évben **egy,** azaz egy, kétemeletes épületet emelni szerény keretek között két-háromszobás tisztviselőlakásoknak. **Egyet készül emelni a jövő évben.** Budapesten százszámra épülnek máris kislakásos bérházak. Más vidéki városokból is állandóan érkezik híre városi lakásépítőtevékenységnek.

Méltánylandó az az óvatosság, mely túlzásba nem akar menni adósságcsinálásokkal. Ám vannak feladatok, melyeket meg kell oldani és vannak olyan dolgok, melyeket hiteligénybevétele nélkül nem lehet megvalósítani. A gyors elhatározás pedig sokszor jelent hasznot. **Hiszen hány létesítményt lehetett volna egy-két évvel ezelőtt könnyebben és olcsóbban megvalósítani mint most.** De akkor minden sürgető szót a türelmetlenség jelzőjével bélyegeztek meg, pedig bizony már készen állhatott volna a kijavított városi fedett uszoda, jelentvén 20.000—25.000 pengő évi bevételi többletet a városnak, nem egy, hanem több városi bérház enyhíthette volna a lakásinséget. A külsőségeket állandóan fenyegető talajvíz elhárulhatott volna a külsőségiek feje felől, ha idejében, mikor még rendelkezésre állt kellő mennyiségben a hozzávaló anyag, elkészültek volna a szükséges csatornázással, míg most a Nyilas, Emerich, Bozzay és a többi telep lakossága az őszi esőzések idején azzal kell, hogy megelégedjék, miszerint a budapesti szállító öt hónap alatt fogja a betoncsöveket leszállítani, jövő májusra.

Ezek csak kiragadott példák, amelyekkel nem akarunk rekriminálni, de azt már nyomatékosan szeretnők figyelmébe ajánlani a törvényhatósági bizottság tagjainak, hogy a polgármester úr aggodalmait igyekezzenek eloszlatni. Ismételjük, tiszteletreméltó álláspont az adósságoktól való irtózás, de nagyobb koncepciót végrehajtani, nagyobb vállalkozást megkezdeni még a magánéletben sem lehet hitel igénybevétele nélkül. Például, ha a város szélesebb arányú **lakásépítőtevékenységbe** kezdene, ez feltétlen olyan vállalkozás lenne, mely **nem jelentene könnyelmű adósságcsinálást, hanem annálinkább hasznos befektetést.** Jelentene azonkívül boldogságot sok-sok reménytelen lakáskeresőnek, frigyre készülő párnak, jelentene munkaalkalmat sok iparágnak.

Távol áll tőlünk, hogy a mai rendkívüli időkben szőrszálhasogató kritikával éljünk, azonban mégis helyénvaló lenne, ha komoly megfontolás tárgyává tennék a törvényhatósági bizottság tagjai: **jó lesz-e egy helyben maradni,** vagy még a rendkívüli időkben is vannak városfejlesztési kötelezettségek. A törvényhatósági bizottság tagjai adjanak indítást a város vezetőségének problémák megoldására, termeljenek ki terveket gondolatokat, melyek a város jól felfogott érdekében még a mai rendkívüli időkben is végrehajtandók. Azt hisszük, hogy az így megnyilvánult közóhajnak a város tiszteletreméltó polgármestere is engedni fog és **revízió alá veszi felfogását a rendkívüli idők felől. És dúljon bár ezer és ezer kilométerre tőlünk a háború viharа,** mégis hozzáláthatunk az alkotó munkához, kihasználva az összes lehetőségeket.

TÓKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

Korlátozták a bér- és taxiautók forgalmát

KÖZÖLJÜK A HATÓSÁGI ÉLELMISZER ÁRAKAT

Összetűzés orosz és japán katonák között a mandzsu határon

Honvédeink 20 kilométernyire megközelitették a Donec folyot — A szovjet kiadta a parancsot Moszkva és Leningrád felrobbantására

Az amerikai hajóknak kiadták a tüzelési parancsot

A keleti arcvonalon a kedvezőtlen időjárás sem akaszthatja meg a hadműveletek sikeres folyamatát. A honvédseregtestek derekasan kiveszik részüket a küzdelemből és mint a kiadott tájékoztatás mondja, már 20 kilométerre közelítették meg a Donec folyót.

Egyébként Charkov és Stalino elfoglalása után a szövetséges csapatok a Donec mentén máris megközelítették az utolsó szakaszon is **Szovjet-Ukrajna közigazgatási határát, úgyhogy Ukrajna, a szovjetbirodalom leggazdagabb és legápoltabb része csaknem teljes egészében német kézen van.**

A katonai helyzet megítélésére olasz szakíró fejtegetéseit idézhetjük. Appellius a »Popolo d'Italia«-ban megállapítja, hogy a háború legfontosabb szakaszába lépett. Mindkét fél hatalmas erőfeszítéseket tesz. A győzelmek istene az arcvonal minden részén a tengelyhatalmak hadseregei mellé szegődött. Az eső és az első hó még csak növelte azokat a nehézségeket, amelyeket az új Európa hadseregének le kell gyürnie. A csodálatos német szervezettség azonban még a rettenetes talajnehézségeket is semlegesíteni tudta. A fasizmus és a bolsevizmus között semmiféle

Magyar jelentés

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Ukrajnában harcoló szövetséges erők nyomása alatt az ellenség az egész vonalon hátrál.

Visszavonulását fedező ellentámadásai eredménytelenül omlanak össze.

A honvédseregtestek a kedvezőtlen időjárás és igen nehéz közlekedési viszonyok ellenére ismét újabb helységeket vettek birtokukba és mintegy 20 kilométernyire közelítették meg a Donec folyót.

Egy kisebb ellenséges osztagot foglyul ejtettek. Az elfoglalt helységek lakói mindenütt barátságosan fogadják a honvédeket.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Breszt-Litovszk sem képzelhető el. A harc kérlelhetetlenül folyik. Sztalin tisztában van azzal, hogy a szovjet rendszer élethalál-harcát vívja.

Az arcvonal négy szakaszán a helyzet a következőkben foglalható össze:

1. A szentpétervári arcvonalon a német-finn acélgyűrűbe bezárt bolsevista erők sehol sem tudnak kiutat találni. Az ostromlók egyre szorosabban fojtogatják a várost. A szentpétervári szovjetellenállás a csapatok és a lakosság elleni halálos bűn, mert a város helyzete a szovjet szempontjából menthetetlen és semmiféle lehetőség sincs a menekülésre. 2. A moszkvai szakaszon a legelkeseredettebb harcok folynak. Sztalin utasítása szerint az utolsó csepp vérig kell védeni a várost, mert annak elvesztése a szovjet katonai végét is jelentené. Sztalin tehát itt is halálra ítélte a népet. 3. A Donec medencében a tengelycsapatok előrenyomulása már Rosztovot fenyegeti. Igen sok iparberendezés épen került a szövetségesek kezére s sok üzem már a tengely csapataié. A legdélibb területen húzódó új arcvonal a Kaukázus tengeri és szárazföldi összeköttetési vonalát fenyegeti.

BÉKETAPOGATÓDZÁSRÓL

terjesztettek híreket egyes külföldi sajtóorganumok és azokat Bedford nerceggel hozzák összefüggésbe. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban a berlini Wilhelmstrassen az alábbiakat jelentették ki: »Megfigyelhettük, hogy valahányszor Angliában megromlott a hangulat, az angol kormány német béketapogatódzásokról talált ki meséket, hogy elhitesse a néppel, a németek már nem sokáig bírják. Emlékezetes, hogy legutóbb amerikai államférfiak, vagy politikusok tudtak állítólag ilyen béketapogatódzásokról. Német részről mégegyszer világosan és félreérthetetlenül kijelentik, ez a háború, amelyet Anglia kezdeményezett Németország ellen, semmiesetre sem érhet véget állítólagos német béketapogatódzásokról szóló dajkamesék révén, hanem kizárólag a német fegyverek győzelme útján.«

JAPÁN

részről két figyelemre méltó megnyilatkozás hangzott el. Tozso tábornok miniszterelnök szombaton Oszakában vezető tisztviselők előtt a kormány feladatairól szólott. Rámutatott arra, hogy a világhelyzet oly gyorsan változik, hogy **senki sem tudja megmondani, mit hoz a holnap.** Ha a nép erősen összetart, semmi sem érheti Japánt meglepetésként. Könnyű lesz hadat viselni avagy külpolitikát csinálni. A sajtó képviselői előtt Tozso tábornok nem akart nyilatkozni azzal az indokolással, hogy a mostani idő nem a beszéd, **hanem a cselekvés ideje.** A népnek bíznia kell vezetőiben. A népnek meg fogja magyarázni, hová akarja vezetni. Az egységes nemzet minden nehézséget le fog győzni, ezt tanítja a történelem.

Kavaba altábornagy, aki a japán nemzetvédelmi nagy főhadiszálláson a vezérkar főnöke, vasárnap rádióbeszédet intézett a japán néphez. Kiemelte, hogy azok a légoltalmi gyakorlatok, amelyeket legutóbb egész Japánban tartottak, többnek tekintendők egyszerű gyakorlatoknál, minthogy **a veszély pillanata gyorsan közeledik.**

Feltűnő hír, hogy a mandzsuriai határon összetűzés történt orosz és japán katonák között.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK

szenátusi bizottsága egy szavazattöbbséggel kimondotta, hogy felfegyverzett gőzösök felkereshetik hadviselők kikötőit és kitehetik magukat a tengelyhatalmak fegyvereinek.

Ez a határozat túlmegy az eredeti javaslaton és törvénybe léptetése attól függ, hogy a módosítást a képviselőház és a szenátus teljes ülése is elfogadja-e. Ha elfogadja, úgy az Egyesült Államok semlegességi törvényéből csak annyi marad érvényben, hogy idegen államok az Egyesült Államok területén hadicélokra pénzügyi fedezetet nem teremthetnek, továbbá idegen hajók az Egyesült Államok lobgója alatt nem közlekedhetnek és végül, hogy a hadianyagkivitel a mindenkori kormány ellenőrzése alatt áll. A felsorolt pontok egyike sem különösebb jelentőségű.

A vezénylő német tábornok búcsúparancsa hazatérő honvédeinkhez

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A felszabadított Ukrajna újjáépítő munkálban kiváló eredménnyel működött közre a magyar királyi honvédség számos fegyveres valamint műszaki köteléke. Ezeknek egy részét most kicserélték s a felváltott kötelékek haza indultak Magyarországra.

Ebből az alkalomból Ukrajna német birodalmi vezénylő tábornoka rendkívül meleghangú búcsúparancsban köszönte meg a honvédkötelékek szolgálatait.

Hangsúlyozza, hogy a magyar csapatok szolgálatuk eredményes ellátása mellett a fegyverbarátságnak is újabb szép bizonyítékát adták.

Végezetül szerencsés hazatérést kíván a parancsnoksága alól kilépő honvédeknek.

Német hadijelentés

A Donec-medencében olasz csapatok meghiúsították a szovjet ellentámadást

A német véderő főparancsnoksága közli:

Keleten a hadműveletek a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére további előrehaladást értek el.

A Donec-medencében olasz csapatok meghiúsították az ellenségnek azt a kísérletét, hogy előrenyomulásukat ellentámadásokkal késleltesse. Szövetségeseink súlyos, véres veszteségeket okozva visszaverték az ellenséget és többszáz foglyot ejtettek.

Harci repülőink az elmúlt éjszaka The Wash és a Humber-torkolat között, az angol keleti part előtt megtámadtak egy ellenséges hajókaravánt. Egy 6000 tonnás teherhajót elsüllyesztettek, három nagy kereskedelmi hajót olyan súlyosan eltaláltak, hogy ezeknek pusztulásával számolni lehet. További légi támadások Kelet- és Délnyugat-Anglia kikötővidékei ellen irányultak.

Az északafrikai part előtt bombatelitalálatokkal elsüllyesztettek egy nagyobb angol hadihajót.

Az ellenség az elmúlt éjszaka Északnyugat-Németország különböző helységeire dobott le bombákat. A polgári lakosság köréből elsősorban Hamburgban és Brémában voltak a támadásnak halálos és sebesült áldozatai. Kilenc angol bombázót lelőttünk.

Cosau őrnagy, az egyik vadászraj parancsnoka október 26-án századik légi győzelmét aratta. (MTI.)

Összetűzés orosz és japán katonák között

Róma, okt. 27. (Stefani) A hivatalos szovjet hírügynökség közli, hogy a mandzsuriai határon orosz és japán katonák között összetűzés történt. Mindkét félnek vannak sebesültjei. (MTI)

Zürich, okt. 27. A Neue Züricher Zeitung moszkvai jelentése szerint a szovjet tájékoztató iroda közli, hogy Szibériában Ráskanov falu közelében október 23-án összetűzés volt japán katonák és szovjet határőrök között. A szovjet közlemény azt állítja, hogy 20 japán katona átlépte a határt és tűzharcba keveredett a szovjet határőrrel. A tűzharcnak mindkét részről sebesültjei voltak. A jelentés, amely Vladivosztokból érkezett, hozzáfűzi, hogy a japánok magukkal vitték sebesültjeiket. (MTI)

A Szovjet tervszerűen készül Moszkva és Leningrád szétrombolására

Berlin, október 27. A szovjet továbbra is tervszerűen készül Moszkva szétrombolására. Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, a szovjet fővárosban minden házat erőddé alakítottak át.

A pusztítás keresztülviendő — hangzik a város védői által kibocsátott parancs. A robbantáshoz és romboláshoz szükséges anyagokat (dinamitot, petróleumot, szalmát, gyufát stb.) elegendő mennyiségben kiosztották a rombolással megbízott személyeknek. (MTI.)

Berlin, október 27. Mint a Német Távirati Irodának katonai helyről jelentik, a körülzárt Leningrádból Stockholmba érkezett hírek szerint a Szovjet-Unió elhatározta, hogy teljesen elpusztítja Leningrádot és környékét abban az esetben, ha a német támadó hadműveletek sikerrel járnak. Mint ahogyan Moszkvában és a szovjet főváros védelmi övezetén belül már pontos utasításokat adtak ki a hadi- és életfontosságú berendezések elpusztítására, most Leningrádban és a többi kerületben is, amelyet a németek fenyegetnek, kiadták a legrészletesebb utasításokat a rombolásra. A szovjet által kiadott parancs elrendeli, hogy tekintet nélkül a polgári lakosságra, a szovjet csapatok visszavonulásakor minden berendezést el kell pusztítani, ha az fenyegetett vidékeken fekszik. A romboló műveleteket rombolás, felgyujtás, használhatatlanná tevés, vagy más alkalmas intézkedés útján kell végrehajtani. A pusztítási terv annyira elő van már készítve, hogy arra a parancsra: a terv végrehajtása tűzzel és robbantásokkal megkezdendő, azonnal hozzá kell látni a tekintetbe jövő épületek, iskolák, hivatalok, gyártelepek, készletraktárak, istállók és gabonatárházak elpusztításához. A falusi tanácsok, valamint Leningrád és Moszkva kerületi vezetői kézhez kapták a rombolási tervezetet, amelyhez az elpusztítandó épületekről és berendezésekről készített vázlatokat is hozzácsatolták. (MTI.)

Gépekkel ásnak tömegsírokat Leningrádban

Stockholm, október 27. A „Stockholm Tidningen" helsinki tudósítója szerint a leningrádi lakosság helyzete rendkívül súlyossá válik. A nagy hideg rendkívüli pusztítást végez Leningrád polgári lakosai körében. A hideg még nagyobb szenvedést okoz a lakosságnak, mint azok a bombák és gránátok, amelyek éjszaka szünet nélkül zúdulnak a városra. Az emberek éjszakánként százszámra megkísérlik, hogy ebből a pokolból kimeneküljenek. Kísérletük azonban a Leningrád előtti kiterjedt aknamezőn kudarcot vallott. Azok, akik nem kerülnek aknamezőbe, a szovjet gépfegyverállások elé jutnak s ott vesztik életüket. A leningrádi helyzet súlyosságát fokozza, hogy erősen érezhető az orvoshiány. Éjszakánként gépekkel ásnak tömegsírokat s azokba helyezik el az áldozatok tömegét. (MTI.)

METEOR MOZGO műsora:
Kedden, szerdán, csütörtökön:
fél 5, 7 és fél 10 órakor
MANDERLEY HÁZ ASSZONYA
Világsikerű regény, világhírű filmen!

Tolnay Klári, Csortos, Mihályfy, Hajmássy, Szép Ilonka, Pálóczy, Bihary és Juhász főszereplésében
Az ördög nem alszik
legmulatságosabb magyar filmvígjáték:
AZ APOLLÓBAN
Fox és Magyar Világhíradók!

Hó és eső a moszkvai területen

Bern, okt. 27. (Német TI) Az Exhange Telegraph Moszkvából haderéti tudósítást közöl, amely többek között így szól: Bár a moszkvai területen tartós esőzések és hóesések következtében a talaj a hadijárművek számára járhatatlanná válik, nem érezhető a főváros külső védelmi állásai ellen irányuló német nyomás enyhülése. A bolsevisták helyzete leginkább veszélyeztetettnek látszik, továbbra is az arcvonal déli részének egyes pontjain a Donec-medencéből érkező legutóbbi haderéti hírek továbbra is riasztóak. (MTI)

Rossz időjárás és feneketlen sár a keleti fronton

Német részről a keleti arcvonal helyzetéről a következő tájékoztatást közlik: Ha feltesszük, hogy helyesek angol és amerikai szakértőknek azok a számításai, amelyek szerint az aktív szovjet hadseregek tényleges erejét mintegy 300 hadosztályra becsülték, akkor, ha ezekből a hadosztályokból kétszázhatvanat megsemmisítettek, még negyven harcraképes hadosztály maradt, amelyeket Németország ellen fel lehet használni. Itteni körökben ma ismét hangoztatták, hogy a német előnyomulás pillanatnyi lassúbbodása is **kizárólag a rossz időjárásnak és a fenekétlenné vált utaknak tulajdonítható.** Illetékes helyen ma azt a nézetet lehetett hallani, hogy a német véderőnek semmi másra nincs szüksége, mint **néhány szilárd útra, hogy a szovjet európai területen még meglevő szovjet haderők maradékát megsemmisítse.** A bolsevisták eddigi veszteségeiről itteni körökben kijelentették, hogy legjobb katonai erőikből legalább hat milió embert a hadjárat továbbfolytatása szempontjából nem lehet már számbajövőnek tekinteni. Amit a szovjet a távolfekvő helyőrségekből esetleg még harcba dobhat, az itteni szakértők szerint már csak ágyútöltelékneknek mondható.

Ostromállapot a Krim félszigeten

A Krim félszigetén kihirdették az ostromállapotot. Szovjet részről különösen azt hangsúlyozzák, hogy Rosztov irányában a németek nyomása egyre erősödik.

Vígszinház mozgó
Ma utoljára
Puskin híres novellája:
A párbaj
A szerelem és az izgalom filmje!
Fősz.: Mireille Balin.

Korlátozzák a taxi- és bérautók forgalmát

Éjjel, vasárnap és ünnepnapon néhány kivételtől eltekintve, tilos a bérautó-fuvarozás, hasonlóképpen nappal nagyobb távolságokra

A kereskedelmi és közlekedési miniszter rendeletet adott ki a géperejű gépkocsi-vállalatok üzemeinek korlátozásáról.

A rendelet szerint közterületen, vagy telephelyen a közönség rendelkezésére tartott géperejű bérkocsiipar gyakorlására szolgáló gépjárművel hétköznapokon este 22 óra és reggel 6 óra között, továbbá vasárnapon és ünnepnapokon (Gergely-naptár szerinti és nemzetközi ünnepnapokon) nem lehet fuvarozni. Ez a tilalom nem vonatkozik: a) hatósági rendelkezés alapján történő fuvarozásra, b) pályaudvarra, vagy pályaudvarról történő fuvarozásra, c) orvosoknak beteglátogatás céljából történő fuvarozás, d) betegeknek, vagy testi fogyatkozásban szenvedőknek fuvarozás, e) az esküvői fuvarokra, f) a temetési fuvarokra.

Hatósági rendelkezés alapján csak azt lehet fuvarozni, aki valamely szolgálati beosztása szerint illetékes polgári, vagy katonai hatóságnak géperejű bérkocsi-igénylésére jogosító írásbeli felhatalmazásával rendelkezik. Pályaudvarra, vagy pályaudvarról csak az veheti igénybe a géperejű bérkocsit, aki a pályaudvarról elutazni szándékozik, vagy aki a pályaudvarra érkezett. Orvosok beteglátogatás címén nemcsak a beteghez, hanem onnan vissza is fuvarozhatók.

Hétköznapon reggel 6 óra és este 22 óra között közterületen, vagy telephelyen a közönség rendelkezésére tartott géperejű gépkocsiipar gyakorlására szolgáló gépjárművel a helyi forgalomban ugyanazt az utast egyfolytában egy óránál tovább nem szabad fuvarozni. — Ez a korlátozás nem vonatkozik: a) hatósági rendelkezés alapján történő fuvarozásra, b) az esküvői fuvarokra, c) a temetési fuvarokra.

Közterületen, vagy telephelyen a közönség rendelkezésére tartott géperejű gépkocsiipar gyakorlására szolgáló gépjárművek Budapest kivételével csak annak a városnak, vagy községnek középpontjától számított 50 km-es sugarú, a visszacsatolt kárpátaljai, keleti és erdélyi területeken pedig 100 km-es sugaru területen szabad fuvarozni, amelynek területére az iparengedélyi kiállíttatott. Tekintet nélkül a távolságra, fuvarozni lehet annak a vármegyének a területén is, amelyben az a város, vagy község van, amelynek területére az ipnarengedély kiállíttatott.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és büntetéssel kell büntetni, illetőleg a gépjárművet el lehet kobozni annak a géperejű és gépkocsi iparosnak, illetőleg gépjármű-vezetőnek, aki a fenti tilalmakat megszegi. A rendelet november 3-án lép hatályba.

A MAGÁNAUTÓK FORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE

A magánautók forgalmát is korlátozták a közelmultban. Illetékes helyen kijelentették, hogy a forgalomban még meghagyott csekélyebb számú magánkocsikat még az eddiginél is szigorúbban szemmel tartják, vajjon tényleg a megengedett célra és azok használják-e, akiknek számára a kocsikat engedélyezték. A forgalomban lévő kocsik fokozottabb megfigyelése alapján úgy, mint eddig is, már több esetben megtörtént a rendelkezések ellen vétő gépkocsik azonnali leállítása is bekövetkezik.

Megkezdődtek a Protestáns-Napok

Budapesten vasárnap megkezdődött az Országos Protestáns Napok eseménysorozata. Valamennyi protestáns templomban ünnepi istentisztelet volt. A Kálvin téri református templomban **Maraközy Gyula** lelkipásztor hirdette az Igét. A Deák téri evangélikus templomban **Raffay Sándor** püspök prédikált. Hangoztatta, hogy a protestantizmus nem dicsekszik a maga áldozatos multjával s hogy hányszor volt a történelem folyamán a nemzet szabadságának, megmaradásának oltalmazója és hogy mit végzett a nemzeti közművelődés terén. Csupán odaáll az egyedüli mérték, Krisztus mellé, hangoztatva, hogy csak Krisztus követője akar lenni. A keresztyénség mai válságában szükség van az olyan számvetésre, mint aminők az Országos Protestáns Napok, mert Krisztus követésének életet kell formálnia.

Ifjúsági istentiszteletek is voltak, délután pedig közös protestáns evangélizáció kezdődött a Deák téri evangélikus templomban erről a felhívásról: „Magyarok, imádkozzatok!" Vitéz **Sréter Ferenc** evangélikus lelkész a képmutató és az őszinte imádkozás közötti különbségről szólt. **Ecsedy Aladár** tahitótfalusi református lelkipásztor arról beszélt, hogy az ima akkor igazi ima, ha benső, alázatos, lélekszerinti.

Hétfőn délután a Fóti úti evangélikus templomban tartották meg a protestáns külmisszió-tanfolyam megnyitó ünnepélyét és ugyanakkor a Deák téri templomban közös evangelizáció kezdődött **Bereczky Albert** és dr **Mády Zoltán** előadásával.

Este református lelkészi konferencia kezdődött a református teológiai akadémián.

Rövid táviratok

— **Amerikában a szénvidéken 53.000 munkás szüntette be a termelést.** Az acélvállalatok, amelyek a bányák tulajdonsai, komoly nehézségektől tartanak, ha a munkabeszüntetés nagyobb arányokat ölt.

Newyork, október 27. (Stefani.) A szénbányákban kitört sztrájkok súlyos csapást jelentenek a Fehér Ház számára, mert erre nem számítottak. Azok a bányák, amelyeknek munkássága sztrájkba lépett, évi 60 millió tonna szenet termeltek és az amerikai fémipar szénszükségletének 75 százalékát látták el. A fémipari nemzeti liga nyilatkozatot tett közzé, amely szerint a sztrájk, ha tovább tart, végzetes következményekkel járhat a nemzeti program szempontjából. (MTI.)

Vichy, október 27. (OFI.) Stülpnagel tábornok, a franciaországi német közigazgatás főnöke közölte, hogy újból elhalasztja a nantesi és bordeauxi merényletek megtorlásául tervezett kivégzéseket, hogy a lakosságnak alkalmat adjon e merényletek tetteseinek kiderítéséhez való közreműködésében. (MTI.)

Amsterdam, október 27. (Német TI.) Mint a brit hírszolgálat jelenti, az iráni szovjet csapatok Teherántól 90 mérföldnyire északnyugatra visszavonultak és most tovább mennek nyugati irányba.

Buenos-Aires, október 27. (Stefani.) A „La Nation" londoni különtudósítója jelenti, hogy bizonytalanság észlelhető London lakosságának valamennyi osztályában, főleg politikai körökben, akár Churchill táborában vannak, akár ellenzéken. (MTI.)

Newyork, október 27. Az egyik amerikai hírügynökség londoni jelentése szerint az angol fővárosban vasárnap mintegy tízezer munkás tiltakozott a kormány politikája ellen. A Trafalgár Squaeren gyülést tartottak amelyen a szónokok követelték a Churchill-kormány lemondását. (MTI.)

Hungária filmszínház

Ma utoljára
Willy Forst lebilincselően érdekes filmremeke:

OPERETT

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Híradó!

Rozváczy árkormánybiztos államtitkári kinevezése

A kormányzó a közellátási tárcanélküli miniszter előterjesztésére nemes Rozvázci Rozváczy Lajos szolgálaton kívüli hadbiztos-vezérőrnagyot, az ellenőrzés országos kormánybiztosát a m. kir. tárcanélküli miniszternek alárendelt országos közellátási hivatalhoz államtitkárrá kinevezte.

Brassóban elsötétítést rendeltek el

Bukarest, okt. 27. (MTI) Brassó város katonai parancsnoka elrendelte, hogy a teljes elsötétítés már délután hat órakor kezdődjék. Az elsötétítés reggel hat óráig tart. Az uccai lámpák este 8 óráig éghetnek. 8 óra után azonban ezeket is el kell oltani.

Stark amerikai tengernagy kijelentései

A kereskedelmi hajók haditengerészei parancsot kaptak a tüzelésre

Washington, október 27. (Német TI.) Harold Stark tengernagy, az északamerikai tengeri hadműveleti osztály főnöke a szenátus külügyi bizottságában többek között kijelentette, hogy a felfegyverzett északamerikai kereskedelmi hajókon a lövegek kezelését az északamerikai tengerészek tagjai fogják ellátni. Parancsot kaptak, hogy mihelyt tengeralattjárók feltünnek, lőjjenek rájuk. Ezt a taktikát Roosevelt parancsaival összhangban hajtják végre. Stark kijelentette ezután, hogy az Egyesült Államokra nézve az invázió veszélye meglehetősen messze a háttérben van. Csak akkor következhetik be, ha az ellenség óriási menynyiségű hajóteret és az amerikai tengerészetet teljesen lefegyverezte, mielőtt a légi teret megközelíthetné. (MTI.)

A palesztinai főmufti Olaszországban

Róma, október 27. (Stefani.) Said Amin el Hussein palesztinai főmufti megérkezett Dél-Olaszország egyik légi kikötőjébe.

Said Amin el Hussein jelenleg az arab világ legfőbb személyisége és egyike a muzulmánok legbefolyásosabb főembereinek, aki hadat üzent Angliának és könyörtelen harcot vívott az arab földön gyakorolt brit zsarnokság ellen. Eden néhány nap előtt az alsóházban kijelentette, hogy a főmufti elfogása Anglia számára igen nagyfontosságú és Wavell tábornok is nemrégiben azt mondotta, hogy nem tűri tovább, hogy a főmufti nevetségessé tegye és minden áron le akarja tartóztatni. Ugyanakkor kihirdették, hogy 25.000 font díjat tűznek ki a főmufti fejére.

Said Amil el Husseinnak azonban sikerült ismét kiszabadulni az angolok gyűrűjéből.

Egyre erősödik a német nyomás Rosztovra

Helsinki, október 27. (NST.) „A harcok egyre hevesebbekké válnak. A helyzet nagy áldozatokat kíván tőlünk és ezután bizonyára még nagyobbakat követel meg" írja a „Pravda" hétfői vezércikkében a szovjet hadihelyzetével kapcsolatban. Moszkva katonai hatóságai parancsot adtak ki, amelyben azt a várakozásukat fejezik ki, hogy a város védői egyetlen lépést sem hátrálnak. Egyébként hangsúlyozzák, hogy a megerősítési munkálatokat a város területén belül is folytatják, minden házat védelmezni akarnak és a felfegyverzett polgári lakosságnak nagy szerepet szánnak a küszöbön álló harcokban.

Ami az arcvonal délkeleti szakaszának helyzetét illeti, a kommunisták hétfőn végre bevallották, hogy Sztalino városát a német csapatok elfoglalták s ugyanakkor úgy nyilatkoznak, hogy Rosztovnál a helyzet rendkívül komollyá vált.

Kormányzói elismerés a kassai postásoknak

Kassa, október 27. **Kuzmich Gábor**, a posta vezérigazgatója hétfőn délután ünnepélyesen átnyujtotta Rósás István műszaki tanácsosnak a kormányzói elismerést és a posta több alkalmazottjának a kereskedelmi miniszter elismerő okiratát **azért a példás magatartásért, amelyet a postaépületet ért repülőtámadás alkalmával a mentőmunkálatok és a sebesültek ápolása, valamint a postai szolgálat újbóli megszervezése terén tanusitottak,** továbbá átnyujtotta a miniszteri elismerő okiratot azoknak a postai alkalmazottaknak, akik a megszállás ideje alatt hűséges magyar magatartást tanusitottak, a felszabadulás előtt megőrizték a pusztulástól a postai értékeket s azokat átadták a magyar hatalomnak.

Női és férfi télikabátját

Női és férfi bundáját
Leányka és fiú télikabátját

Bőrkabátját most vegye meg

a

Magyar Ruhaiparnál

Debrecen, Bika Szálló épület

Az élelmiszerek hatósági árai Debrecenben

A közellátási miniszter programjához tartozik, hogy a hatóságilag megállapított árakat az egész vonalon betartatja. Ezt a célt szolgálta, hogy a hatósági árakat az egész országban plakátszerűen kifüggeszteni elrendelte.

Az egyik plakát az élelmiszerkereskedésekben árusított cikkek árait, a másik a húsneműek árait tartalmazza és tünteti fel. Ezeket a plakátokat tegnap a hirdetőoszlopokon kifüggesztették, azonkívül minden kereskedő és iparos köteles volt kirakatában és bent az üzletben is szembetűnően elhelyezni.

Az elsőfokú hatóság már tegnap megkezdte az ellenőrzést. Dr. Pálfy Zoltán tanácsnok vezetésével repülőbizotság járta be a várost és minden élelmiszerüzletben megjelent. A bizottság nyomban beadta jelentését észleteiről a hatóság vezetőjének, Dömsödy Imre tanácsnoknak.

HÚSFÉLÉK ÉS HENTESÁRUK HATÓSÁGILAG MEGSZABOTT LEGMAGASABB ÁRA FOGYASZTÓK RÉSZÉRE:

Zsír kg 3.30, háj 3.06, kenyér- és toka szanonna 2.64 zsírszalonna (bőrrel) 2.64, zsírszalonna (bőr nélkül) 2.84 P.

Sertéshús: karaj (rövid) 3.—, karaj (hosszú) 2.70, karaj (börös) 2.80, comb csont nélkül 3.40, bennelévő csonttal 2.60 lapocka csont nélkül 3.20, bennelevő csonttal 2.60, tarja csont nélkül 3.10, benne levő csonttal 2.40, oldalas 2.—, csülök (hátsó) 1.80, csülök (első) 1.60, köröm —.80, fej, farok, tüdő, szív, lép, nyelv 1.40, máj, vesevelő 2.20 P kg-ként.

Borjúhús: comb (kicsontozott) 3.70, comb (szeletekben) 4.—, máj 3.50, lapocka 3.30, karaj és vesés bennelevő csonttal, lábszár csont nélkül 2.80, karaj (szeletelve) 3.10, tarja, mell, pörköltnek való hús 2.30, nyelv 2.80, fej velővel és nyelvvel —.80, fejhús, tüdő, szív lép 1.40 P kg-ként, velő 1.40, borjúfodor és pacal —.80, börnélküli láb —.18 P db-ként.

Marhahús: I. rendű hátulja 2.66, eleje 2.34, II. rendű hátulja 2.46, eleje 2.14, tisztított vesepecsenye 3.70, máj 1.80, szív, vese 1.80, velő 1.50, tüdő, pacal, orr, tőgy —.80, csont, fehér 1.—, csont, vörös —.10 P kg-ként.

Birkahús: comb I. rendű 2.40, II. rendű 2.—, gerinc I. rendű 2.20, II. rendű 1.90, eleje I. rendű 1.80, II. rendű 1.60, tüdő, máj 1.30, fej, láb —.60 P kg-ként.

Bárányhús: hátulja 2.40, eleje 2.—, tüdő, máj 1.30, fej, láb —.60 P kg-ként.

Hentesáruk: fehér sózott szalonna 2.80, csécsi tokaszalonna 3.30, füstölt és paprikásszalonna 3.20, füstölt és paprikás csemegeszalonna 3.70, sült szalonna 3.30, kolozsvári és brassói szalonna 4.—, füstölt császárhús 3.70, füstölt császárhús főzve 4.40, cigányszalonna 4.—, angol teaszalonna 5.50, tepertő 3.30 P (börnélküli szalonna ára kg-onként 20 fillérrel több) füstölt kolbász: II. rendű, friss 2.40, II. rendű száraz 3.—, (60 százalék sertéshús) friss 3.20, (60 százalék sertéshús) száraz 4.—, (90 százalék sertéshús) friss 3.50, (90 százalék sertéshús) száraz 4.40, párizsi, szafaládé, krinolin 3.20, virsli 3.40 P (főtt, meleg kolbászáruk ára 10 százalékkal több) nyári szalámi 3.—, vadász szalámi 4.—, téli szalámi: márkanélküli, rúd 6.20, szeletelve 6.60, téli szalámi, márkás, rúd 6.90, szeletelve 7.20, fekete hurka, vér- és börkőből 1.40, májas- és véreshurka 2.30, sült-, vagy füstölt vegyes hurka 2.80, kenőmájas 3.60, fejsajt (sertésfej, nyelv és nyeseděk húsból) 3.40, hússajt 4.20, füstölt karaj 3.50, főzve 4.40, füstölt comb (sonka bör nélkül) csonttal 3.10, főzve 4.30, füstölt börös hátsó sonka, csonttal 3.40, csont nélkül 4.20, csont nélk. főzve 5.70, füstölt lapocka csonttal 3.10, csont nélkül 3.90, főzve 5.30, füstölt tarja csonttal 2.90, főzve 3.60, füstölt tarja csont nélkül 3.10, főzve 4.50, füstölt oldalas 2.50, főzve 3.10, füstölt sertésfej (kicsontozott) 2.10, főzve 2.80, füstölt csülök hátsó 2.20, főzve 2.60, füstölt csülök első 1.90, főzve 2.30, füstölt köröm —.90, füstölt nyelv 2.70, füstölt nyelv főzve 3.10, pácolt fehérpecsenye 4.30, sonka, prágai gépsonka egészben 6.10, szeletelve 7.80, lapocka prágai módon, géplapocka, egészben 6.10, szeletelve 7.40, marhaszegy, füstölt 3.—, főzve 6.20, marhanyelv, füstölt 5.—, marhanyelv, füstölt, főzve 7.— P kg-ként.

Aki a megállapított áraknál magasabb árat követel, köt ki, fogad el, vagy ajánl fel, törvény szerint büntettetik.

Polgármester.

Árellenőrzés
Országos Kormánybiztosa.

HATÓSÁGILAG MEGÁLLAPÍTOTT LEGMAGASABB ÁRAK FOGYASZTÓK RÉSZÉRE A KISKERESKEDŐKNÉL:

Bab: fehér szokványbab és gyöngybab —.80, **fehér (hosszú, lapos)** fürjbab (gömbölyű, hosszú), egyszínű színes —.85, tarka és vegyesbab —.76, **lencse,** nagyszemű 1.40, középszemű —.94, kisszemű —.84, **borsó:** sárga, feles (hántolt) „Viktória" 1 V-jelű 1.04, zöld, feles (hántolt) „Express" 1 GRE-jelű —.88, **mák:** (őrülve 20 fillérrel több) 2.30, **dióbél:** csemege (feles) 8.—, I. rendű 7.70, **méz:** kimérve, üvegben (egyszerűen lezárt), 1 kg-os 3.45, fél kg-os 1.74, negyed kg-os —.89, adagolva, (fémpánttal lezárt üvegben) 1 kg-os 3.50, fél kg-os 1.78, negyed kg-os —.91, **savanyítottkáposzta:** —.32, **vöröshagyma** I. r. makói —.30, II. r. makói —.27, I. r. környéki és helyi termésü —.27, **burgonya:** nyári rózsa —.15, gülbaba —.15, őszi rózsa —.14, ella és sárga —.13, woltmann —.12, krüger —.12, **rizs:** „Karolin" zárt csomagban 1.88, „Japán" kimérve, RJI-jelű 1.32, **búzadara** (gríz): —.70, **búzaliszt:** 0-ás lisztek —.68, egységes —.46, **rozsliszt,** egységes —.46 P kg-ként; **köménymag:** —.06 P dkg-ként; **cukor:** kristály 108, porcukor 1.11, kocka 1.14 P kg-ként; **bors:** fekete, szemes —.10, fekete, törött, zárt tasakban fél dkg-os —.06, 2 dkg-os —.22, **szegfűbors:** szémes —.20 P kg-ként; **só:** —.40 P kg-ként; **paprika:** csemege („csipősségmentes" is) kimérve 1—10 dkg-ig dkg-ként —.06, zárt csomag (celofánban) 2 dkg-os —.16, 5 dkg-os —.35, 10 dkg-os —.70, 25 dkg-os 1.75; édesnemes és félédes (csipősségmentes" is) kimérve 1—10 dkg-ig dkg-ként —.05, zárt csomag (celofánban) 2 dkg-os —.14, 5 dkg-os —.30, 10 dkg-os —.60, 25 dkg-os 1.50, rózsa, kimérve 1—10 dkg-ig dkg-ként —.04, zárt csomag (celofánban) 2 dkg-os —.12, 5 dkg-os —.25, 10 dkg-os —.50, 25 dkg-os 1.25, erős, kimérve 1—10 dkg-ig dkg-ként —.03, 2 dkg-os —.10, 5 dkg-os —.20, 10 dkg-os —.40, 25 dkg-os 1.—P; **szárított tészta** (0-ás lisztből): tarhonya kimérve kg tojás nélküli: helyi üzemből 1.10, más helyről 1.29, 2 tojásos: helyi üzemből 1.54, más helyről 1.73, 4 tojásos: helyi üzemből 1.98, más helyről szállított 2.17, reszelt, vagy gömbölyű zárt fél kg tojás nélküli: helyi üzemből —.61, más helyről szállított —.71, 2 tojásos: helyi üzemből —.83, más helyről szállított —.93, 4 tojásos: helyi üzemből 1.05, más helyről szállított 1.15, levestarhonya (csomag) egytized kg tojás nélküli: helyi üzemből —.14, más helyről szállított —.16, 2 tojásos: helyi üzemből —.18, más helyről szállított —.20, 4 tojásos: helyi üzemből —.23, más helyről szállított —.25, levestészták kimérve kg tojás nélküli: helyi üzemből 1.16, más helyről szállított 1.35, 2 tojásos: helyi üzemből 1.35, más helyről szállított 1.79, 4 tojásos: helyi üzemből 2.04, más helyről szállított 2.23, kocka, metélt, eperlevél és levestészta zárt negyed kg, tojás nélküli: helyi üzemből —.34, más helyről szállított —.39, 2 tojásos: helyi üzemből —.45, más helyről szállított —.50, 4 tojásos: helyi üzemből —.56 más helyről szállított —.61, kivéve: levesmetélt és cérnatészta csomag egytized kg, tojás nélküli: helyi üzemből —.15, más helyről szállított —.17, 2 tojásos: helyi üzemből —.19, más helyről szállított 21.—, 4 tojásos: helyi üzemből —.24, más helyről szállított —.26, csőtészta (makaróni) középvastag és vékony, kimérve kg, tojás nélküli: helyi üzemből 1.24, más helyről szállított 1.43, 2 tojásos: helyi üzemből 1.68, más helyről szállított 1.87, 4 tojásos: helyi üzemből 2.10, más helyről szállított 2.29, spagetti zárt csomag fél kg tojás nélküli: helyi üzemből —.69, más helyről szállított —.79, 2 tojásos: helyi üzemből —.91, más helyről szállított 1.10, 4 tojásos: helyi üzemből 1.12, más helyről szállított 1.22, levesmetélt zárt csomagban negyed kg, tojás nélküli: helyi üzemből —.38, más helyről szállított —.43, 2 tojásos: helyi üzemből —.47, más helyről szállított —.52, 4 tojásos: helyi üzemből —.57, más helyről szállított —.62, cérnatészta zárt csomag egytized kg, tojás nélküli: helyi üzemből —.16, más helyről szállított —.18, 2 tojásos: helyi üzemből —.21, más helyről szállított —.23, 4 tojásos: helyi üzemből —.25, más helyről szállított —.27 P.

Kenyér: egységes —.46, **péksütemény** (zsemlye) —.06, **morzsa** (prézli) kg-ja: fehér 1.24, barna —.86, **tej:** teljes lit. —.32, pasztőrözött —.34, **tejfel:** lit. 1.40, **tehéntúró:** étkezési, sován —.90, kövér 1.10, **vaj:** pasztörözött, adagolt (csomagolva) 5.90, tömb (kimérve) 5.80, pasztörözetlen, centrifugált, adagolt (csomagolva) 5.50, tömb (kimérve) 5.40, főzővaj 5.20, piaci írósvaj 4.90, **kevert túró:** 2.80, **juhtúró:** kimérve, v. 25 dkg fölött bélben, v. celofánban 3.20, 25 dkg-os, v. az alatti adag bélben v. celofánban 3.30 P kg-ként, **tojás:** friss, vagy hűtőházi kg 3.04 P, darabja 55 gr-on felül —.17, 55 gr-on alul 16, mészes kg 2.85 P, darabja 55 gr-on felül —.16, 55 gr-on alul —.15 P.

Az esetben, ha valamely cikk ára a felszámítható költségek mellett az érvényben levő rendeletek alapján alacsonyabban alakul, akkor csak a rendelet szerinti ár érvényesíthető.

Aki a megállapított árnál magasabb árat követel, köt ki, fogad el, vagy ajánl fel, a törvény szerint büntettetik.

Polgármester.

Árellenőrzés
Országos Kormánybiztosa.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Hivatalos hirdetmény

az élelmiszerüzletekben az élelmicikkek árjegyzékének kötelező kifüggesztéséről

A most megindult hatósági árfelügyeleti vizsgálatokkal kapcsolatban a hatósági közegek arról szereztek tudomást, hogy a helyi élelmiszerüzletek jórészénél az üzlethelyiségben az élelmicikkek árjegyzéke a 29.000—1940. K. K. M. számú és helyileg már korábban közzétett rendelkezés ellenére nincsen szembetűnő módon kifüggesztve.

Minthogy a hatósági árjegyzék kifüggesztése az abban nem foglalt más élelmiszerekről kötelezőleg készítendő árjegyzéket nem pótolja, nyomatékosan figyelmezteti a hatóság a helybeli élelmiszerkereskedőket, hogy a fenti törvényes rendelkezésnek annyival is inkább tegyenek eleget, mivel ellenkező esetben büntetésnek teszik ki magukat.

Elsőfokú iparhatóság.

10-15 esztendeig fog tartani a hüvös, esős időjárás de csak a „Brückner-periódus" szerint

A Tisza István-társaság ülésén dr Berényi Dénes az elmult év időjárási rendellenességeivel foglalkozott — Bemutatták Ubrizsy Gábor, fiatal debreceni botanikus új munkáját

A Tisza István Tudományos Társaság matematika—természettudományi szakosztálya tegnap délután ülést tartott, amelyen szépszámú közönség jelent meg.

Dr Milleker Rezső professzor, osztályelnök nyitotta meg az ülést, amelynek tárgysorozatán dr Berényi Dénes meteorológus tanár előadása szerepelt 1940—41. időjárási rendellenességeiről.

— Az 1940—41. esztendő nagy rendellenességeket hozott, az összes időjárási tényezőkben, légnyomásban, hőmérsékletben, csapadékban egyaránt. Távolról sem áll azonban, mint hogyha a mostani évek időjárása példátlan volna az időjárási feljegyzések történetében.

— A jelenlegi időjárásre legjellemzőbb, a nyár hűvössége, általában pedig az év hűvössége. **Az elmult esztendőben és a jelenlegi év folyamán is egyetlen egy olyan nap sem volt, amikor 35 fok meleg lett volna.** Ehhez pedig a harmincas években már hozzá voltunk szokva. Ez sem példátlan, mert az 1912 és 1920 közötti években — 1917 kivételével — hasonlóan hűvös nyarak voltak. Az 1913-as még az 1940-es nyár hidegségén is túltett.

— Az kétségtelenül kiderül az időjárási adatok összeállításából, hogy háborúnak — noha épp a háború alatti évek is hűvösek voltak — semmi köze nincsen az időjárás hűvössé válásához. — Mert: Az 1912, 1913 évek is rendkívül esős és hűvösek voltak, viszont a világháború folyamán 1917-ben pedig egyenesen rendkívül száraz és rendkívül meleg esztendő volt.

Előadása további részében azzal az érdekes kérdéssel foglalkozott dr Berényi Dénes, hogy **vajjon a terméseredményekre milyen hatással volt az időjárás.** Rámutatott arra, hogy **a gyengébb terméseredmény elsősorban az év hőhiányának tulajdonítható.**

Foglalkozott ezután a jövő kilátásaival az előadó. Ismertette az úgynevezett Brückner-periódust, ezt alapulvéve kb. 10—15 esztendeig fog tartani a mostani esősebb, hűvösebb pediódus. — Erre fel kell készülni a különböző árvízvédelmi szerveknek, nehogy az elkövetkező esős évek nagyobb áradásokat okozzanak. Tekintve azonban, hogy a Brückner-periódust eddig csupán két esetben tudták pontos adatokkal ellenőrizni, **megtörténhetik, hogy a következő években mégis derűsebb, szárazabb időjárás lesz uralkodó.**

Dr Berényi Dénes értékes előadása után Máthé Imre levelező tag ismertette a debreceni egyetem egyik fiatal, nagy jövő előtt álló botanikusának, Ubrizsy Gábornak, a „Nyírség gombavegetatioja" c. dolgozatát. Ubrizsy Gábor hézagpótló szakmája Magyarországon elsőnek foglalkozik valamely flóraterület gombaflórájával.

Ebben a dolgozatában számolt be egy új gombafaj felfedezéséről, enek a neve: Scleroderma nyirségense, lelőhelye pedig Pallag. Még egy új változatot is felfedezett a fiatal kutató ,ez a Scleroderma verrucosum szabolcsi variánsa, ezt a debreceni Nagyerdőben találta. — (Debrecen és Pallag is tudvalévőleg a Nyírséghez tartoznak flóra szempontjából.)

A megjelent közönség élénk figyelemmel hallgatta végig a beszámolót.

Hat és félhónapi börtönt kapott egy halápi földmüves a szovjet dícsérése miatt

A debreceni ötöstanács tárgyalásai

Jeney Sándornak, a debreceni törvényszék elnökének vezetésével tárgyalta a debreceni ötöstanács Szondi József halápi erdőtelepítő földmíves bűnügyét, aki ellen osztály elleni izgatás és magyar nemzet megbecsülése miatt indult eljárás. A földmíves többek előtt politizálgatott és az osztály ellen izgató kijelentéseken kívül a szovjetet dícsérte, szembe állítva a magyar közállapotokkal az orosz viszonyokat.

Szondi tagadta a bűncselekmény elkövetését, arra hivatkozott, ha beszélt is nem abban az értelemben, ahogy a vád kívánja bizonyítani. A tárgyalás során kihallgatott 12 tanu a vádlott terhére tett vallomást és így a bíróság bűnösnek mondotta ki Szondit és elítélte hat és félhónapi börtönre. Az ítélet jogerős.

Kolozsvári Imréné ungvári asszony a kárpátaljai régebbi állapotokról beszélgetve a vonaton többek előtt nemzetgyalázó kifejezéseket használt. A tárgyaláson tagadta. Egyes kifejezések használatát elismerte, de azzal, hogy azokat a vele beszélgetőkre értetteé s nem a nemzetre. A tanuk ellene tettek vallomást. A bíróság kéthónapi fogházra ítélte el az asszonyt.

Beertetyóújfaluban Sipos Elemér földmíves a csendőrségről beszélgetve a csendőrség ellen izgató kifejezéseket használt. A debreceni törvényszék most vonta kérdőre és elítélte két hónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

Sok néprajzi érdekesség, Savanyu Jóska baltái, színes népviseletek a Déri György múzeumban

Ma adják át rendeltetésének az új múzeumot

A második világháború új vérzivatarában is egy új, országos jelentőségű kultúrtényezővel gyarapodott Debrecen városa. **Déri György** nyug. főszolgabíró, Debrecen hires múzeumalapító mecénásának édes testvéröccse, budapesti lakásán felhalmozott magyarhoni néprajzi gyüjteményét Debrecen városának ajánlotta fel ajándékul s az **Déri György ezredes Néprajzi Múzeum néven** hat hatalmas teremben a Déri-múzeum mellett levő iskolaépületben ki is állittatik.

Meglátogatjuk a Déri-múzeum új fiókmúzeumát, dr **Sőregi János** múzeumigazgató kalauzol végig a sok kincsei teli szépséges gyüjteményen.

Az iparművészeti részben ón, üveg és habán cserépedények sorakoznak egymás mellé. Közöttük a legértékesebb egy **1619-ből való német felirású** felsőmagyarországi disztányér. Közepén dombormű: Noé feleségével és fiával égő áldozatot mutat be az Úrnak. A többi darabok is javarészt a 17. század végéről van datálva. A régi magyar üveghuták termékei után habán vagy más néven újkeresztyén edények következnek. Bokályok (boroskancsók) és díszedények, virággal, szarvassal, madárral díszítettek. Igen értékesek az erdélyi habánok, amelyek aprólékosabb díszítésüek, karcolással rajzolták a sötétkék alapon fehér vonalakkal „irott" virágokat, szőlőfürtöket, madarakat.

A népművészeti termekben különösen ügyesek és megkapják a látogatót a szinte élőnek látszó alakok, amelyek viaszalakjukon öntudattal viselik a színes népviseleteket. Elől — a nyugati végek viseleteinél — tót menyecske és rábaközi magyar áldogál várva a látogatókat. A legény dolmányán levő virágok formája és színezése nagyon emlékeztet az oroszországi és a szibériai török népek hímzéseire — világosit fel dr Sőregi János igazgató. Hasonló diszitményeket láthatunk a bácskai magyar nők kötényein is. Szép egy nagy veszprémmegyei bunda, fekete juh bőréből, válla alatt piros bőrből kivágott és reávarrott aplikált virágokkal övezve s azon felül hímzéssel diszitve. **Az aplikáció ősi művészete a kirgizeknek is!** De persze nemcsak ruhák vannak a szekrényekben, a népi művészetnek ezer és ezer apró remeke: emberfejalakú persely cserépből, levehető kalappal, vésett és festett mángorló, tót juhászok tejmerői stb., hogy csak néhány példát emlitsünk.

Az **alföldi rész** is számtalan érdekességet tartalmaz. Ilyen egy boroskancsó amelynek a széle cifrán ki van csipkézve, a vendég megtréfálására, hogy ne tudjon tölteni belőle. Lovasalakú pálinkásbutélia, a lovas a feje tetején, a ló meg a farka helyén tölthető meg. **Emberalakú boroskancsók, úgynevezett „Miskák".** Van **„Jutka" is,** ez alulról telitődő merítő vizeskorsó. Persze ez a rész is tele van népviseleti darabokkal, legényszűrök, subák váltogatják egymást. Érték még itt egy 17. századi nagykunsági sirból kiásott nemezsüveg és két hajfonat; mindkettőt férfi viselte. További szekrényekben farkasszemet néznek mezőkövesdi matyóalakok, meg kiskunsági legény és a szabolcsi viseletben pompázó öreg. Ott az oldalán a **„tüsző"** az öregnek. **Ez nem oláh viselet és százötven évvel ezelőtt a magyarság mindenütt viselte, nevének tanusága szerint pedig keletről hozták őseink.** A következő szekrények üvege alatt debreceni civilspár álldogál, a férfi bőfehér, minden cifraságot nélkülöző köténnyel. Ez még a régi céhbeli mesteremberek kötényviseletére vezethető vissza.

Hasonlóan gazdag rész foglalkozik **a Dunántúl és a Délvidék** népi kincsének bemutatásával. Feltűnik a bakonyi szűr sajátságos nagy gallérjával, széles piros posztószegésével. Rövid ujja be van fenekelve, mert sohasem öltik fel, csak vállravetve viselik. A buzsáki, sárközi népviseletek kincsei után érdekesség következik: **Savanyú Jóska meg Weszelka János híres betyárok baltái.** Cifra botok, karikások, no meg a sárközi cserépedények, a gyüdi és mórágyi fazekasok messze földön híres dolgai egészitik ki a részt. Bánáti „katrincák" jönnek, ennek a rövid köténykének a pendantját viselik a volgamelléki finn-ugor népek is s nálunk is megvannak a nyomai. **Megismerkedünk az újkeletü szinpompás és a régi, puritán egyszerüségü sárközi viselettel is a babákon. Ormánysági menyecske** is mutatja magát, rajta a „bikla", a régimódi szoknya. A teremben ott van még egy-egy baranyai szék, mindegyik remek példánya a barokktól érintetlen régi magyar népművészetnek.

Az Erdély és Kárpátalja művészeti szépségeinek fenntartott rész sem marad el a többi mögött. Látjuk a **„szokmányt"**, a gyapjúkabátot, amint ezt a székelyek mondják. Ilyen kabátot viselnek a moldvai és a szlavóniai magyarok is. Oláh darabok is vannak, régi szebenmegyei bizánci stilusú ing a legszebb közöttük. Primitiv darabok sorakoznak melléjük, látszik, hogy a „zágyé"-n csinálták őket. Máramarosi oláh szentképeket is látunk. Érdekes egy kárpátaljai orosz ház modellje, amelyet vucskómezei ruszin gyerekek készitettek. Mellettük erdélyi kályhacsempék, ilyenekkel voltak borítva a kabolának, gógnak vagy pestnek nevezett kandallók. Dánfalvi fekete edények, a székelyek szerint a fekete fazekakban jobbizü káposzta fő mint a pirosban. Gyimesi csángó menyecske bámul a terem sarkában a látogatóra. Rajta a nevezetes ingének ősi „fonaján varrott" hímzése. Ezt sokan akarják kiüldözni, mert oláh eredetünek tartják, holott finn-ugor rokonaink mind ismerik ezt a fajta hímzést.

Látogatásunk végére értünk, megállunk Déri György ezredes, a múzeum alapitójának arcképe előtt. Kövesdy Géza 1939-ből való festménye. A hideg, katonás nyugodtságú alak messzenéző szemében látjuk a magyar nép iránti szeretetet. Ez a szeretet ennek a szép és rendkivül jelentős múzeum megalapitásában konkrét kifejezést nyert. Debrecen mindig szeretettel és hálával gondol erre az emberre, aki a várost ilyen nagyértékü kulturális intézménnyel gyarapította, hasonlóképpen nagynevü bátyja, Déri Frigyeshez. A város ezt a páratlan bőkezü gesztust akarta honorálni, amikor **Déri Györgyöt Debrecen díszpolgárává avatta.**

Az új múzeumrészt csütörtöktől kezdve nézheti meg a nagyközönség a már közölt belépődijak mellett.

Vándorgyülést tartottak Debrecenben a dohánytermelők és kertészek

A Dohányjövedék vezetője kilátásba helyezte a beváltási árak emelését

Vándorgyülést tartottak a dohánytermelők és kertészek vasárnap délelőtt Debrecenben a megyeházán. A termet zsúfolásig megtöltött közönség soraiban megjelentek: **Denk Arnold** miniszteri osztályfőnök, a Dohányjövedék központi igazgatóságának vezetője, **Susich Miklós** miniszteri osztályfőnök a pénzügyminiszter képviseletében, **Kausay Tibor** miniszteri titkár a földmüvelésügyi miniszter részéről, **Tomcsányi Vilmos Pál**, a Dohánytermelési Szaktanács elnöke, **Halács Ágoston,** az Országos Magyar Mezőgazdasági Kamara megbizottja, nagyon sok egyesület, intézmény, társulás, földbirtokosok és dohánykertészek, munkások.

A gyülést dr gróf **Bethlen Pál,** az OMGE és a Dohánytermelők Országos Egyesületének elnöke nyitotta meg.

— Jövőbelátó pénzügyminiszterek már száz évvel ezelőtt felfedezték, hogy az a hatalmas tömegszenvedély és tömegfogyasztás, amit a dohányzás jelent, a mindenkori államkincstárnak milyen adóztatási lehetőséget nyujt, valóságos kincsesbánya. **A Dohányjövedék nyers bevétele meghaladja a napi 700.000 pengőt.** Az állami költségvetés szerint a Dohányjövedék egymagában 280 és fél millió pengő nyers bevételt jelent az államnak.

— Itt találkozik tehát az államnak a jól felfogott rendkivül fontos érdeke a 6234 dohánytermelőnek, az 5804 dohánykertésznek és a 30.000 lelket meghaladó családtagjaiknak érdekével. Szerénytelenség nélkül, büszke önérzettel mutathatunk rá arra a tényre, **hogy 30.000 kat. holdnyi** területen mi termeljük azt az anyagot, amelyet egy kevés **külföldről behozott** anyag hozzáadásával a gyártáson, exporton és belső **fogyasztáson** keresztül az államháztartás nyers bevételének egyhetedrészét fedezi.

— A hazai dohánytermelésnek a kincstár szempontjából óriási jelentősége van. Ezért hivtuk össze most ezt a vándorgyülést.

Ezután arról a nagy mozgalomról beszélt, amely szövetségbe kivánja tömöriteni az összes dohánytermelőket, hogy elősegitsék a jövedelmező termelés mellett a minél jobb és minél több dohány termelését.

— Elismert tény, hogy a magyar dohánytermelők és kertészek éveken át súlyos áldozatokat hoztak a dohánytermelés érdekében. Ma is vannak sürgősen megoldandó problémák. Első ezek között a dohánybeváltási ár. **A helyes ár az az eszköz, az a vonzóerő, az a csodaszer, amely egyedül képes a termelést élesztení, növelni, serkenteni, fokozni** és megfordítva: a helytelenül megállapitott ár az a kerékkötő, amely a termelést visszavágja, megbénitja, elsorvasztja, az emberek kedvét elveszi, a termelést megállitja. Nagy baj, hogy a dohánybeváltási áremelések mindig elkésve érkeznek. A dohánynak a termelési költsége lehet az egyedül helyes kiindulási pont a beváltási ár megállapitása tekintetében.

Gróf Bethlen Pál sérelmezte azt is, hogy kis színkülönbség miatt a dohányt alacsonyabb kategóriába osztályozzák. Példaképen felhozza, hogy a debreceni dohánytermelők 13.900 hold terméséből semmit sem vettek fel az I. osztályba. De országszerte panaszkodnak a „leminősités" miatt. Súlyos jelenség, hogy a dohánykertészek más, jövedelmezőbb foglalkozás után néznek, még azok is, akik szaktanfolyamot végeztek.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után **Fabricius Endre** gazdasági főtanácsos, az OMGE igazgatója határozati javaslatot terjesztett elő.

Eszerint **a nagygyülés mulhatatlanul szükségesnek tartja az 1941. évben termesztett dohányok beváltási árának a bekövetkezett drágulás arányában lineálisan történendő újból való megállapitását,** annál is inkább, mert a folyó évben a dohánygyárimányok árai is tetemesen felemeltettek és igy ezen gazdakivánság pénzügyi nehézségekbe nem ütközhetik. Szükségesnek tartja továbbá a nagygyülés a **dohánybeváltási határozmányoknak** olyként való módositását, **hogy azon osztályok, melyekbe a gyakorlatban vagy egyáltalán nem kerül beváltásra dohány, vagy teljesen minimális mennyiségben, megszüntettessenek,** továbbá **hogy a vágó** anyagot szolgáltató dohányoknál a sérülés ne képezhesse a leosztályozás fokát. Tekintettel arra, hogy nemcsak a tengelyfuvar költségei emelkedtek, de a vasúti tarifa is, **szükségesnek tartja a nagygyülés a fuvarpótlék felemelését,** annál is inkább, mert — dacára a beváltási árak időnkénti felemelésének — **a fuvardijpótlék évek óta állandó maradt.**

A határozati javaslathoz sokan hozzászóltak. Báró **Molnár Viktor** azt fejtegette, hogy a dohánytermelőknek el kell határozniok, hogy több és jobb dohányt termelnek, a beváltónak pedig azt, hogy megfelelő árat fizet érte. Békében négy mázsa rozsnak megfelelő összeget kaptak egy mázsa dohányért. Legalább ennyit kérnek most is, a mai 112 pengős ár helyett azonban csak 70 pengőt fizetnek.

Pintér Béla országgyülési képviselő: Már a mult évben is csak a prémiummal tudtak elég dohányt termeltetni.

Vásáry József: Ha a kincstár fenn akarja tartani a dohánytermelést, még ilyen elemi csapásos esztendőben is bizonyos minimális árat kell megállapitania. A mostani feltételek mellett az fog bekövetkezni, hogy a gazdák abbahagyják a dohánytermelést. Ha a jég vagy a szél tönkreteszi a dohánytermést, akkor is biztositsa az állam a termelő kártalanitását.

Rédey Lajos azt kéri, hogy a kincstár saját maga is folytasson dohánytermesztést, mert csak igy láthatja, hogy mibe kerül a gazdáknak a termelés fenntartása.

Rátky Frigyes: A sérülésnél a sérülési százalékot változtassák meg és megfelelő árakat állapitsanak meg a beváltáskor, amelynek öt mázsa rozs ára legyen a minimuma.

Gróf **Dessewffy Aurél** a szabolcsi fajta külön árának megállapitását kéri. Kéri, hogy a Dohányjövedék a beváltáskor a dohányos munkások részére maximális áron bakancsot adjon ki.

Szilágyi Menyhért az osztályozás javitását kéri.

Denk Arnold, a Dohányjövedék igazgatója válaszolt. Pozitiv választ nem adhat az árra vonatkozólag. A kincstárnak és a Dohányjövedéknek az az érdeke, hogy a jövő évben minél több és minél jobb dohányt termeljenek, **ezért mindent el fognak követni, a lehetőségek határáig elmennek, hogy a beváltási árakat megjavitsák.** Igyekeznek az osztályozást javitani, a színeket szintáblázattal meghatározni, erről tárgyalásokat kezdenek az egyesülettel. Mivel a fuvardijpótlék is fontos, a pénzügyminisztérnek javaslatot tesznek, hogy **e téren valami javitás történjék,** mert a vasúti és a szekérfuvar ára is emelkedett. Nagyon jól tudjuk, hogy csak úgy lehet nagyobb termő területre számitani, ha minden termelő megtalálja a számitását.

A zajos tapssal fogadott választ az elnök köszönte meg, aki a Gazdakamarának, a Gazdasági Egyesületnek a rendezésért, Rásó István alispánnak a terem átengedéséért is köszönetet mondott és az ülést bezárta.

A fűszer és élelmiszerüzletek vasárnapi nyitvatartásának új rendje

A vasárnapi árusitás, illetőleg a munkaszünet teli rendje november 1-től megváltozik. A túlnyomórészt élelmiszereket, valamint a tejet és tejtermékeket árusitó üzletek november 1-től április 30-ig bezáróan reggel 7-től 8-ig tarthatnak nyitva. Ez idő alatti azonban csak élelmiszereket szabad kiadniok. A megrendelt élelmiszereket az üzletzárást követően egy órán át, tehát délelőtt 9 óráig szabad házhoz szállitani.

A péküzletek vasárnapokon reggel 7-től 9 óráig tarthatnak nyitva, a kenyeret és péksüteményt vasárnapokon csak délelőtt 11 óráig szabad házhoz szállitani.

Jól áll már az első próbán
Hogyha szabta BOLLA Kálmán
Uriszabóság
Piac utca 32. sz.
Telefon: 31—46.

A Kereskedő Társulat elnöksége ünnepélyes keretek között mutatta be megújhodott székházát és iskolaépületeit

A Kereskedő Társulat 70.000 pengőt meghaladó költséggel renovált székházát, dísztermét és iskolaépületeit a nemes hagyományok szellemét ápoló és számos korszerű elgondolással továbbfejlesztő agilis új elnökség vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között mutatta be a meghívottaknak. A megjelentek soraiban ott láttuk Debrecen város részéről dr. **Balogh** Sándor tb. főjegyző, klturtanácsnokot, **Kiss** József kir. tankerületi főigazgatót, **Radó** Rezső kamarai főtitkárt, **Nagybákay Sesztina** Jenő kormányfőtanácsost, **Nagybákay** Antal, **Kontsek** Géza, **Kontsek** Sándor, **Kardos** Zoltán nagykereskedőket, **Demény** Géza kereskedelmi középiskolai igazgatót, **Szendrey** Sándor ipartestületi alelnököt, a Baross Szövetség és más társadalmi egyesületek képviselőit, akiket a Kereskedő Társulat elnöksége fogadott, élén dvoreci **Kontsek** László elnökkel, **Schlachta** Sándor és **Markovits** Ignác alelnökökkel.

A nagyarányú megújító munka 1940-ben vette kezdetét. Ekkor indult meg a székház tatarozása kívül-belül a Mirkovszky-freskók restaurálásától a berendezési tárgyakig 25.000 pengőt meghaladó költséggel. A freskókat **Toroczkay** Oswald tanár, a kiváló művész javította ki és ez a munka kiegészítve a többi tatarozással lehetővé tette, hogy a nagy multat megért székház ismét régi szépségében álljon rendelkezésére a jövőtépítő munkának. Ennek befejeztével 1941 júniusában 40.000 pengős költséggel megkezdődtek az iskolaépületek: a fiú és női kereskedelmi középiskola, a fiú és leánytanonciskola tatarozási munkái. Négy hónapi munka után október végére befejezve állott az épület teljes renoválása. A megjelenteknek, kik a díszteremben gyültek össze **Kontsek** László elnök mondott köszönetet érdeklődésükért, megkapó szavakban ismertetve a nagymultú kalmár társaságnak munkáját.

— A Társulat tevékenysége — mondotta, — két síkon mozog. Az egyik az érdekképviseleti munka, melynek a mai világban különösen nagy fontossága van. Másik nemkevésbbé fontos, de még több gondot jelentő munka az, amely a Társulatra, mint iskolafenntartóra hárul. A régi kalmárok, érdemes elődök nyilván átérezték a kereskedelmi szakoktatás elsőrangú fontosságát, amikor egyéb célkitűzéseik mellett súlyos áldozathozatallal elősegítették, hogy e nemes város falain belül az első magyarnyelvű kereskedelmi szakiskola megnyilhasson. A fiú középiskola 80, a leányközépiskola 30 éves multra tekinthet vissza. Ezek az évek pedig nemcsak a fokozatos fejlődést jelentik, de a visszatérő, megismétlődő gondokat is. Bármilyen idők is jártak azonban a Társulat felett, annak mindenkori vezetősége nemcsak a hagyományok alapján ragaszkodott iskoláihoz, de átérzett, meleg szeretettel és féltő gonddal kezelte ezt az örökséget. Az iskolafenntartás nem kis feladat.

— Tavalyi évünk sorsdöntő volt. Székházunkat, dísztermünket műemlék számbamenő freskóival kikezdte az idő. Pusztult, romlott minden, menteni kellett. Egész adminisztrációnkat át kellett állítani ennek érdekében, lefaragtunk minden kiadást, megszüntettük a főtitkári állást, amelynek munkakörét önkéntes munkavállalással igyekeztünk pótolni. És ma dísztermünk helyreállítva ismét a régi fényben a régi dicsőséget hirdeti.

— A székház tatarozásánál azonban nem állhatunk meg. A gondjainkra bízott iskolák lerongyolódott falai szinte naponta figyelmeztettek kötelességünkre. A tatarozás költségvetése cca 40.000 pengőre rugott és pénz helyett ismét csak hittel rendelkeztünk. Az Irás szavait követve kértünk, zörgettünk, elsősorban a nemes város ajtaján. Jól esett dr. Kölcsey Sándor polgármesterünk meleg érdeklődése, amelyet a tárgyalások folyamán tanusított, az a készség és segiteniakarás, amellyel mellénk állott. A Városi Takarék által folyósított méltányos kölcsön tette lehetővé a munka megkezdését, a többi adakozó pedig annak befejezését.

Az elnök beszéde végén köszönetet mondott a városnak, a kultuszminisztériumnak, a Kereskedelmi és Iparkamarának és kérte a református egyház vezetőinek jóindulatát az iskolák jövője érdekében kötött megállapodas alapján az egykori kalmárok késői utódai számára is, hogy a napi nehéz robotjukat végezve mindig jó kedvvel, hittel és bizakodással dolgozhassanak e társulat és iskolái érdekeiért.

A nagy érdeklődéssel kísért beszéd után **az elnökség bemutatta a meghivottaknak a tatarozott székházat és iskolaépületeket,** majd **Kontsek** László elnök és **Schlachta** Sándor alelnök vendégül látták a megjelenteket. A pompás büffét Németh Nándor kitűnő konyhája szállította.

dvoreci Kontsek László az elnökség nevében üdvözli a megjelenteket. — Lent: A meghivottak megtekintik az újonnan tatarozott épületeket. (Aszmann foto.)

Meghalt Huszár Károly volt miniszterelnök

Huszár Károly titkos tanácsos, Magyarország volt miniszterelnöke 59 éves korában epeműtét következtében beállott szívgyengeség folytán meghalt.

Huszár Károly a katolikus közélet kiváló vezető férfia volt. Huszár Károly tanítói oklevelet szerzett és Bajnán tanítóskodott, majd a Néppárt című lap szerkesztője lett. A magyarországi keresztény szocialista mozgalomnak egyik megindítója volt. Résztvett a Katolikus Népszövetség megalakításában. A sárvári kerületben néppárti képviselő volt és élénk tevékenységet fejtett ki a politikai életben. A háborúban, mint őrmester harcolt. A kommunizmus idején Bécsbe menekült és ott a Reichpost munkatársa volt.

A bolsevizmus bukása után visszatér Budapestre és a Friedrich-kormányban közoktatásügyi miniszter volt. Ő alakította meg azt a kormányt, melynek idején történt Horthy Miklós kormányzó választása. Közéleti tevékenységére jellemző, hogy 64 egyesületnek a vezetőségében foglalt helyet.

Huszár Károlyt 1927-ben küldte régi kerülete újból a képviselőházba, de nem sokára teljesen visszavonult a politikától. Egyideig még az OTI elnöke volt. Az utóbbi években kizárólag katolikus egyházi ügyeknek szentelte idejét.

Hamistanuzási per a debreceni törvényszék előtt

Különös eset 2100 pengős földbérlet körül

Szentkirályi János debreceni pénzügyi számvevőségi tanácsos nejének földbirtoka van Nádudvaron. A birtokot Ludmann Antal bérelte, aki adós maradt a bérlet egy részével, 2100 pengővel és hiába kérte azt a tulajdonos nem fizette meg. Polgári per lett az ügyből, melynek során Ludmann és két tanuja Nemes Károly és Szatmári Sándor azt bizonyították, hogy a 2100 pengőt átadták Szentkirályi Jánosnénak, aki írást nem adott a pénz átvételéről. Szentkirályiné pedig bizonyította, hogy nem kapta meg a pénzt és a bérlő kijelentette, hogy ráér még fizetni. A polgári perben a bérlő lett a pervesztes és megindult ellene és két tanuja ellen az eljárás hamis tanuzás, hamis tanuzásra való felbujtás miatt.

A törvényszéki tárgyaláson a két tanu és a bérlő megmaradt a polgári bíróság előtt tett vallomásánál és ugyancsak bizonyítgatták, hogy a 2100 pengő kifizetése megtörtént. Nemes és Szatmári elmondották, hogy ők az uccán álltak, mikor odahivta őket Ludmann, akit addig nem ismertek, hogy legyenek tanuk a pénz átadásánál.

Szentkirályiné kijelentette izgalmas szembesítés során, hogy ő kérte az uccán való találkozáskor a pénzt, de a bérlő nem fizetett. Kiss Lajos tanu arról beszélt, hogy Ludmann neki 50 pengőt ígért, ha olyan vallomást tesz a bíróság előtt, hogy az elmaradt bérből 2100 pengőt átadott a birtokosnak. A bíróság a bizonyítási eljárás után úgy találta, hogy a vád bizonyítva van és elítélte a két tanut 3—3 hónapi fogházra, a bérlőt, mint felbujtót 4 hónapi fogházra.

Irógép tökéletes javítása HURAY okl. irógép-műszerész m
IPARKAMARA — TELEFON: 17-93.

Népfőiskolát épit Hajdúdorog

Október 26-a emlékezetes napja marad Hajdúdorognak. Akik e napon zsúfolásig megtöltötték a gör. kat. iskola tanácstermét, olyan kezdeményezés születésnapját ünnepelték, amely talán nem is olyan sokára, büszkesége lesz nemcsak Hajdúdorognak, hanem az egész Hajdúságnak. Ezen a napon tartotta a Kalot zászlóbontását és itt határozta el a község közönsége, hogy népfőiskolát létesít.

Az ország területén működik már néhány ilyen főiskola és nagyszerű munkájuk eredményeit a széchenyies értelemben vett országépítő munka legjava alkotásai közé számíthatjuk. A magyar földmíves ifjúság színe-java kap e főiskolákon eligazítást, hogy teljes emberként állják meg helyüket azokon a pályákon, amelyeket eddig éppen a magyarság fiai semmibe sem vettek. Ilyen főiskola alapjait vetették meg Hajdúdorogon, lelkes ünnepség keretében. Ott volt a község földmíves ifjúsága teljes számban és az értelmiségi osztály, élén **Papp** János kanonok, görög katolikus esperes-plébánossal és a községi képviselőtestület a főjegyző vezetésével. Az ünnepély szónoka P. **Kerkay** volt. Magával ragadó szavaival megszilárdította a nemes szándékú alapító közönség hitét, hogy példamutató áldozatkészségével a szebb és gazdagabb Magyarországért dolgozik.

— **Angliában a légiháború következtében** áprilistól szeptemberig 13.381 ember halt meg. A súlyosan sebesültek száma 13.182.

Arcképek, vasuti igazolvány képek, okmány másolatok
Burg József
fotószalonból. — Hangya-bérház.

Önkéntes urak!
egyenruhájukat készíttessék saját anyagraktárából. **GAÁL MIHÁLY** egyenruha szabósága Attila tér 5. Görög templom mellett.

Esernyőket szaküzletben
Ernyőszalon
Piac utca 77.
Javitás — áthuzás

Fehérnemű szekrényének büszkesége!!!

a szép: ágynemű, asztalnemű, alsólepedő, paplanlepedő, törülköző, zsebkendő, női és férfi fehérnemüek: mindezeket és az alanti árukat: paplanselymet, fehérneműselymet, szines és fehérdamasztokat, lenvásznakat, vászonárut, bölösőflanelt, teniszflanelt, pongyolaflanelt, flaneltakarót.

Menyasszonyi kelengyék elsőrendű minőségben

korlátozott mennyiségben beszerezhet

üzleti napok: Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek és szombaton 1 óráig. | DEBRECEN, Zöldfa u. 12. udvarban II. ajtó | üzleti órák: délelőtt 9—1-ig, délután 3—6-ig. | Hegedüsné Csengeri Julia fehérnemű biz. kereskedőnél Alapítási év 1928.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, Józsel kir. herceg ucca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3·— pengő, negyedévenként 8·70 pengő. Ara hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata okt. 26-án reggel 8-tól nov. 1-én reggel 8-ig „Megváltó", Piac u. 18., tel.: 14-69. „Muraközy", Piac u. 72., tel.: 37.33. „Bocskay", Czegléd u. 22., tel.: 29-14. „Csokonay", Mester u. 43., tel.: 10-15. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

Végállomás...

Két sínpár fut, szalad egymás mellett
Egymást biztatva szüntelen...
Vissza nem néznek, futnak előre:
Mert az ő útjok végtelen...

Csak a vonat, amely rajta siklik
Áll meg egy-egy állomáson...
Füstfelhőt hányva, tűz-szikrát szórva:
Áll meg a végállomáson...

Ilyen hajsza küzdelem az élet,
Hej, de sokszor elfáradunk...
A rohanásba észre se vesszük:
Hogy itt a végállomásunk...

Vágy-vonatom engem is elviszen
Napsütéses vadvirágos tájra...
Fáradt lelkem megfürösztöm néhá:
S futok tovább a végállomásra...

VERESSNÉ FŐZŐ ERZSÉBET.

— **A képviselőházban október hó 29-én avatják fel Széchenyi emléktábláját,** mely három méter hosszú rózsaszin márványból készült.

— **Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter** orbáncban megbetegedett. Orvosai szerint a betegség könnyű lefolyású.

— **A független kisgazdapárt Gaál Gaszton balatonboglári sírjánál** vasárnap emlékünnepélyt tartott. Tildy Zoltán tartotta az emlékbeszédet.

— **A Köztemetőt látogatók nagy számára való tekintettel október hó 28-ától november 3-áig bezáróan** reggei 8 órától kezdve a Csapó uccai vonalon az összes villamoskocsikat a Csapó ucca elejétől a Köztemető főbejáratáig közlekedtetjük, hogy az utasok ezeken a napokn már a délelőtt folyamán is átszállás nélkül utazhatnak ki a Köztemetőbe és onnan vissza. A Debreczeni Helyi Vasút RT. Üzletigazgatósága.

— **Marcia su Roma.** Az Olasz Kulturintézet ma este 6 órai kezdettel ünnepli a Marcia su Roma-t a fasizmus uralomra jutásának 20-ik évfordulóját. Az ünnepi beszédet lovag Vidoni János, a helybeli fasció elnöke mondja. Az intézet igazgatósága szeretettel hív mindenkit. A nagy érdeklődésre való tekintettel kérjük a pontos megjelenést, mert bár az ünnepély az intézet nagytermében lesz megtartva, félő, hogy a későn jövőknek nem lesz hely. Az intézet ingyenes tanfolyamaira a beiratás még egy pár napig tart.

— **Pannonhalmán a Boldizsár István festőművész** által készített Horthy-arcképet vasárnap leplezték le a pannonhalmi apátság nagytermében.

— **Béldy vezérőrnagy német kitüntetése.** Hitler Adolf, a német birodalom vezére és kancellárja vitéz Béldy Alajos vezérőrnagynak a német Sasrend érdemkeresztjét a csillaggal adományozta.

— **Presbiteri és tanítótestületi közös reformációheti bibliaórákat tart** a debreceni református egyház missziói bizottsága a presbiterium Kálvin tér 17. számú gyűléstermében ma, kedden és csütörtökön délután 6 órai kezdettel.

— **Gróf Kageneck kitüntetése.** A Führer Kageneck grófnak, egy vadászszázad alezredesének, hatvanötödik légi győzelme alkalmából a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot adományozta.

x **A Szárnyaskerékben** november 5-én este 8 órakor új tánctanfolyam kezdődik.

— **Barcza Gedeon**, a Debrecenben és országosan ismert sakkmester, a „Magyar Sakkvilág" főmunkatársa vasárnap este tartotta esküvőjét a Kálvin téri református templomban Bányai Erzsébet úrleánnyal.

x **A wetzlári Leitz-művek** a világhírű Leica-gépek előállítója és az Agfa, az I. G. Farbenindustrie Aktien Gesellschaft vegyi konszern vállalata ma este 7 órakor az Arany Bika szálló dísztermében »A színes fényképezés csodái« című vetített képes előadást tart, melyen Benser Walther, a Leitzművek kiküldöttje bemutat több mint 100 új Leica-felvételt Agfacolor filmen. A ragyogó felvételek kapcsán ismertetni fogja a kisképfilmes fényképezés technikai és esztétikai problémáit. Belépőjegyek a terem pénztáránál válthatók 30 filléres árban. **A bevételt a polgármester úr által meghatározott jótékony célra fordítják.**

— **Csikországban havazik és a mult szerdán 24 órán át esett.** A havazás olyan sűrű volt, hogy a hótömegek súlya alatt távírópóznák dőltek ki. A hóesést esőzés váltotta fel.

x **Schaff tánciskolájában,** a Koronában ötödikén új tanfolyamok kezdődnek. Gazdálkodóknak 5—7 óráig, iparosoknak 8—10 óráig.

— **A Kereskedő Társulat mint érdekképviselet** a jövőben fokozott mértékben rendelkezésére áll Debrecen kereskedőtársadalmának. Markovits Ignác alelnök a hét valamennyi napján készséggel tájékoztatja a társulat elnökségéhez fordulókat. Hétfőn 12—1 óra között Kontsek László elnök, szerdán 12—1 óra között vitéz dr Dávid Géza felügyelőbizottsági elnök, pénteken 12—1 között Schlachta Sándor alelnök szolgál felvilágosítással a társulathoz fordulóknak.

— **Előadás a Hivatásszervezetben.** Az őszi program elindulását jelenti dr Nyisztor Zoltán szerkesztő előadása a Hivatásszervezet értelmiségi tagozata rendezésében. A mozgalom egyik vidéki legerősebb tagozatának agilis vezetői egész sor neves előadóval akarja kielégíteni Debrecen város kényes igényű értelmiségi közönségét. Egy ilyen közismert előadó lesz dr dr Nyisztor Zoltán, aki országos viszonylatban is egyik legjobb író és szónok. Az előadás, amely általános érdeklődést vált ki, október 29-én, szerdán este fél 7 órakor kezdődik a szervezet Varga ucca 1. szám alatti otthonában.

— **Robbanás elpusztította a sansebastiani villamos erőművet.** Madridi jelentés szerint a sansebastiani nagy villamos erőművet robbanás pusztította el. A robbanás következtében néhányan súlyosan megsebesültek. A spanyol félsziget északi része villamos áramszolgáltatás nélkül maradt. A madrid—sansebastiani villamosított vasút üzemét részben meg kellett szüntetni. A vonaton csak Mirandáig közlekedhetnek.

— **Nyomában vannak a hatóságok a nantesi merénylőknek.** A merénylet áldozatának, Holtz alezredesnek temetésén Neumann Neurode altábornagy, a franciaországi német katonai parancsnokság képviselője kijelentette, hogy a német vezetőség és a véderő nem hajlandó katonái legyilkolását tétlenül nézni. Berlinből elrendelték, hogy azokat a hadifoglyokat szabadon kell bocsátani, akiknek hozzátartozói támogatják a német hatóságokat a francia országi merényletek értelmi szerzőinek kikutatásában.

— **Kassa mellett 3000 éves kelta település nyomait találták meg** az ásatás során. Felszínre került egy lakótelep, melynek vörösre égett fala és lesározott padlója épen került ki a földből. Találtak őrlőköveket és szarvascsont szerszámokat is.

—**Végvári-Reményik Sándort,** Erdély hirneves költőjét vasárnap temették el Kolozsvárott. Az egész város gyászlobogót öltött és tízezer ember kísérte utolsó útjára a költőt. Koszorút küldött a miniszterelnök és a közoktatásügyi miniszter is a költő sírjára.

x **Vattay** tánciskolájában november 4-én diákok részére tánctanfolyam kezdődik. Kossuth 11

— **Nagy tűz pusztít a brooklyni hajógyárban.** Kigyulladt egy angol hajó is, mely útrakészen állt. A tűz oltására 15 kerület tűzoltói vonultak ki. Azt hiszik, szabotázscselekményről van szó.

— **A szíriai török határt katonai övezetté nyilvánították** és az egész vidéket megerősítették. Tilos polgári személyeknek a határ közelében járni.

— **Johanna bolgár királyné hazaérkezett Szófiába** hosszabb olaszországi tartózkodás után. A pályaudvaron a király és az uralkodóház tagjai fogadták.

— **Indítvány a Kálvin tér szépítése érdekében.** A városi törvényhatósági bizottsági tagok legutóbbi értekezletén dr Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, bizottsági tag indítványt terjesztett elő a Kálvin téren levő jegenyefák eltávolítása iránt, amelyek szerinte külsőségi utakra s nem ilyen nagy, egyetemi város központjában fekvő előkelő térségre valók, ahol az országos viszonylatban is kiválóan szép Csokonai-szobornak hátrányos hátteret képeznek s zavarják a közelfekvő Kollégium impozáns épületének méltó érvényesülését is. Ezidén a szeptemberi orkán az igen magasra nőtt őt jegenyefa közül egyet tövestől kitört s a megmaradt négynek koronáját is letördelte, de jelenlegi megcsonkult alakjukban is rontják az e térségen kívánatos városképet, melynek szépségét a zord jegenyefák helyén színpompás virágágyak emelhetnék méltóképpen.

Családi értesítések:

Maksa Ilona
és
P. Tóth István
f. hó 30-án 1 órakor a Nagytemplomban házasságot kötnek.

Az Actio Catholica programadó ünnepélye

Mellau Márton pápai prelátus, igazgató és Lengyel László voltak az ünnepély szónokai

Krisztus királyt ünnepelte október utolsó vasárnapján a piarista gimnázium dísztermében a debreceni katolikusság.

A műsor első száma az Actio Catholica programismertetése volt. Mellau Márton tanügyi főtanácsos, a Svetits-intézet igazgatója fejtegette az Actio Catholica ezévi célkitüzéseit. — Ezeket pontokba szedve: 1. A vasárnap megszentelése. Személyes agitációval mozditsuk elő, hogy mindenki felismerje a szentmise értékét. 2. Harc a káromkodás ellen. Magyar hiba, magyar szégyen, magyar csapás a káromkodás. Ki kell irtanunk, mert megkülönböztető szégyenfoltja nemzetünknek, súlyos megsértése Krisztus királynak. 3. Tisztult katolikus világnézet. Szünjék meg a sok ostoba babona, ne üljünk fel azoknak, kik az Egyház által jóvá nem hagyott ájtatosságot hirdetnek. (Pl. Szent Antal lánca.) 4. Árpádházi Boldog Margit tisztelete. B. Margittól sokat várunk, neki nagyot kell tennie. —

Mellau Márton magasszárnyalású beszéde után Felföldy László szavalt nagy hatással. Ezután a Svetits-intézet gimnáziumának énekkara énekelte el az Actio Catholica indulóját.

Lengyel László segédlelkész a családfelajánlásról mondott ezután lelkes beszédet, nagy jelentőségü mozgalmat indítva el. A mai idők emberének nem kell magyarázni — úgymond —, milyen nagy kincs az igazság, szeretet, béke. A családot Krisztus királynak kell felajánlanunk, ha benne ezt az igazságot, szeretetet és békét megtalálni kívánjuk.

Eztuán Pórfy Gizella szavalta kiforrott tudással „Krisztus országa" c. versét. Orbán Katalin művészi szavalata után befejezésül a közönség a karral együtt elénekelte a Kongresszusi himnuszt.

— **Felakasztottak Csikszeredán két cigányt,** akik az elsötétítés ideje alatt több csíkmegyei községben követtel el betörést. Az elítéltek nem kaptak kegyelmet s az ítéletet most hajtották végre rajtuk.

— **A párisi rendőrség** letartóztatott röpcédulák terjesztése miatt 12 kommunistát.

— **Horvátország és Montenegró között** megkötötték a határegyezményt, melyet szombaton este aláírtak. A határ nagyjában az 1914-es osztrák-montenegrói határnak felel meg.

Mindenszentekre
Koszoruk, Csokrok
legizlésebb kivitelben
legolcsóbban
ROZSA virágcsarnok
Kossuth utca 3 szám.

A kereskedő ifjak most megalakult Pendolin zenekara nagy sikerrel mutatkozott be Pethő László karnagy vezetésével a kereskedelmi alkalmazottak Kossuth uccai otthonában. (Aszmann foto.)

Gömbös Gyula Bajtársi Egyesület regőscsoportja nagy sikerrel adta elő a »Falu rossza« című népszínművet. (Aszmann foto.)

Az Evangéliumi Munkás Szövetség központi bizottsága megalakult

A Magyar Evangéliumi Munkás Szövetség központi bizottsága tegnap este tartotta alakuló ülését. Pusztay József imája után **Balogh** Gyula kormányfőtanácsos megnyitójában a Szövetség célkitűzéseit ismertette. Bejelentette, hogy **Balla Árpád lemondott titkári tisztségéről, mert Orosházára költözik.** Helyébe **Szilágyi** László s. lelkész lesz a titkár és a debreceni munka vezetője. A bizottság szeretettel üdvözölte az új titkárt.

Elhatározta a bizottság, hogy az **október 31-én Budapesten tartandó országos munkáskonferencián a debreceniek is méltóképen képviseltetik magukat.** Kimondták, hogy a debreceni csoportokban ezután kéthetenként tartanak összejöveteleket. A központi bizottság is kéthetenként ülésezik. Ezeken az üléseken »Napjaink égető problémái« címen országos hírű szónokok tartanak előadásokat.

Minden hónapban egyszer vezetői értekezlet lesz.

A bizottság köszönetet mondott a távozó Balla Árpád lelkipásztornak. Az ülés Szabó Mihály törvényszéki bíró imájával ért véget.

— **A maláji félszigeten** nagyszabású hadgyakorlatokat rendeztek. Céljuk az egyik fontos repülőtér védelme.

— **Istállóban lakik és nincs keresete** Sikos Károly 48 éves rokkant férfinak. Teljesen munkaképtelenné vált és most a Mikepércsi út 7. szám alatt egy istállóban húzza meg magát. A legnagyobb nélkülözések között él és ezúton kéri a jószívű emberek támogatását. Levelezőlap-értesítésre a legkisebb adományért is hálás szívvel elmegy. Címe: Sikos Károly Debrecen, Mikepércsi út 7. szám.

— **A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének vezetősége** nagyszabású kultúrmunkát kezdett ez év első havában: saját tagjaiból pendolin-zenekart szervezett, melynek vasárnap délután volt az első bemutató hangversenye az egyesület székházában. A hangversenyt Gayné Édy írónő kedves, lírai prológusa vezette be, utána a zenekar tiszta, magyar lelkesültséggel eljátszott Himnusza következett. Th. Ritter Ének fantáziája, mint a zenekar bemutató vizsgadarabja gyönyörű volt. Az első tétel igazán templomi áhítatot idézett elő, míg az alegretto második tétel kis angyalok muzsikáját szépen adta vissza, a harmadik tétel fenséges harangzúgása minden várakozást felülmúlt. Nagyon szép volt Varga Jucika és Varga Sándor énekszólói, amit a zenekar a legkényesebb ízlést is kielégítőn kísért. Hatásosak voltak Murinyi Éva és Borsos Ernő szavalatai. Az egész estét beragyogta Gayné Édy lírája. A hangversenyt a magyar készítésű, söt debreceni eredetű hangszereken játszották az egyesület fiatal tagjai. Az est mindenki számára felejthetetlen volt. Fő érdeme van ebben Pethő Gyula karmesternek, aki a hangszereket tervezte és lelkes, odaadó, fáradságot nem ismerő buzgalommal tanította be a lelkes fiatal gárdát.

A vállalati vezető állások betöltésére miniszteri engedély szükséges

A kormány elrendelte, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a vállalati vezetők kinevezéséhez engedély kell, melyet a miniszter ad meg. A rendelkezés vonatkozik minden olyan vállalatra, amely nyilvános számadásra van kötelezve és a saját tőkéje 250.000 pengőt meghalad, hogy előzetesen jelentsék be azokat a személyeket, akiket a válalat vezetői állásra alkalmasnak kíván. Ugyanez a kötelezettség terheli a vállalatot akkor is, ha évi 24.000 pengőt meghaladó javadalmazással akar valakit alkalmazni. Be kell jelenteni, ha az ilyen alkalmazottal a szerződést meg akarják hosszabbítani, vagy az ilyen jövedelmű alkalmazottat 60-ik életévén túl foglalkoztatni kívánják.

A rendeletnek az a célja, hogy az ország összes jelentősebb vállalatainál vezetőkül csakis olyan egyéneket alkalmazzanak, akiknél meg van a szakértelem és a megbízhatóság.

— **Leesett a kerékpárról és lábát törte.** Kató Gergely 11 éves diák, orvos fia, Bethlen ucca 47. szám alatti lakos a városi teniszpályán kerékpározott. — Egy éles kanyarnál felborult és olyan szerencsétlenül zuhant le Kató Gergely, hogy bal lábszárán csonttörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőllőbirtokosokat,** hogy Debrecen város területéről származó idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (földszint 51—54. sz. szoba) jelentsék be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőllőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti űrtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmazia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. A szőllőbirtokosok és szőllőbérlők az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésü boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Mindazon termelők, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezidei terméseredményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejüleg jelentsék be. Azok a szőllőbirtokosok, akinek szőllőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adóról alkotott szabályrendelet 10. paragrafusa szerint az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozataltól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejüleg igényelhetik. A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőllő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idei, vagy előző évi termésü boraikra igénylik-e. A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőtől nem fogadja el.

Trafikbetörés a Bercsényi-uccán

A Bercsényi ucca 101. szám alatt levő özv. Galló Péterné tulajdonát képező trafikba vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörtek. A betörők az esti órákban elrejtőztek az udvarban, majd az éjszaka folyamán **a trafik udvarra nézö ablakát betörték és bemászva az üzletből 300 pengőt meghaladó értékben dohánynemüt és bélyegárut loptak.** Pénz után is kutattak a betörők és feltörték a trafik pénztárfiókját, azonban aprópénzen kívül nem sikerült nagyobb összeget találniuk, mert zárás után a tulajdonos magával vitte a napi bevételt.

A betörést a reggeli órákban fedezték fel trafiknyitáskor. Nyomban megtették a feljelentést a rendőrségen és detektívek szálltak ki a helyszinre. A talált nyomok alapján Falussy Tibor és Pataky detektívek még vasárnap **elfogtak három fiatalkorút, akiknek a lakásán megtalálták a lopott trafikáru egyrészét.** A tettesek beismerő vallomást tettek és elmondották, hogy a lopott dohányt és cigarettát nagyrészt elosztogatták barátaik között, de el is adtak belőle. A rendőrség a kihallgatások befejeztével átadja a tetteseket a fiatalkorúak bíróságának.

— **Portugália és Amerika között megszűnik a hajózási forgalom,** mert a hajózás igen veszélyessé vált.

— **Romániában 12 kommunistát ítéltek el** egyenként 25 évi kényszermunkára. Nagyrészt zsidókat ítéltek el propagandatevékenység miatt.

— **Hathónapi börtönre ítélik** Horvátországban azokat, akik zsidókkal kötnek házasságot. Az elítéltektől megvonják az állampolgárságot is. Az állami alkalmazottakat pedig elbocsátják állásukból.

— **52 tonnás szovjet tankokat zsákmányoltak a németek** a középső arcvonalszakaszon folyó hadműveletek során. Ugyanitt egyetlen páncélos hadosztály 13 szovjet harckocsit pusztított el.

— **Hirdetmény.** Értesítem a közönséget, hogy a Hortobágyra vezető 33. sz. füzesabony—nyirábrányit th. út 97+652—97+108 km. közötti **Látóképi szakasza útépítés miatt az autóforgalom elől október 27-től november 20-ig le van zárva. A Hortobágy felé Hajdúszoboszlón keresztül a balmazújváros—szoboszlói úton át lehet közlekedni. Polgármester.**

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Dorogmai füzes elnevezésü, Tisza balpartján fekvő cca 23 kat.hold területü ingatlan 1942. évi március hó 1-től kezdődőleg 3, esetleg 6 évi időtartamra az 1941. évi november hó 6-án d. e. 9 órakor a városháza kistanácstermében tartandó árverésen haszonbérbeadásra kerül. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városháza, félemelet, 19. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Polgármester.

SZINHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MÜSOR:

Kedden este: „Ilyenek a férfiak" B bérlet.

Szerdán este: „Becskereki menyecske". Mérsékelt helyárral.

Csütörtök este: „Nagymama" B. bérlet.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:

Október 28-án este: 8 órakor „Ilyenek a férfiak". Pazar kiállítás. Kedves kis mulatságos operett.

Október 29-én este: 8 órakor tizedszer. Szép kiállítás. **Kitünő előadás!** — A kedves operett van színen: **„Becskereki menyecske".** Mérsékelt helyárakkal.

Október 30-án: Operett repriz! U. Kováts Terus felléptével. Kiváló előadásban mutatja be a színház „Nagymama" operettet.

SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

Zádor Mária, az Unger-társulat népszerü művésznője gyógyulóban van és ma valószínüleg elhagyja a klinikát. A kitünő művésznőre nagy feladat vár a közeljövőben, Zádor Mária játssza el Bókay János darabjának, a „Négy asszonyt szeretek" vígjátéknak négyes női főszerepét, amit Budapesten Bajor Gizi vitt színpadra.

Családi öröm köszöntött be Tanay Emilékhez. Debrecenben még jól emlékeznek Tanay Emilre, a kitünő bonviványra, aki Horváth Árpád társulatának tagjaként játszott városunkban, jelenleg pedig a nagyváradi Szigligeti Színház bonviványa, Putnik Bálint társulatának tagja. Most Tanay Emil felesége, aki debreceni leány, a debreceni szülészeti klinikán egészséges leánygyermeknek adott életet.

Nemes bosszút tervez Beleznai-Unger István direktor. Az eddigi prózai előadások ugyanis azt mutatják, hogy a debreceni közönség a ragyogó kiállítás, pompás művészi teljesítmények ellenére, a prózai darabokat kevésbbé kedveli, mint a zenés műfajt. — Erre Unger direktor tervbevette, hogy a jövőben minden prózai bemutatóját egy-egy neves fővárosi vendégszereplővel mutatja be, de mégis beviszi prózára is a debreceni közönséget a színházba.

Pompás műsorral szerepel Dániel Ernő a Zenekedvelők holnapi október 29-iki koncertjén

Dániel Ernő, a fiatal magyar zongoraművészek egyik legjelesebbike október 29-én, szerdán este pontosan 8 órakor a Bika dísztermében adja Debrecenben első hangversenyét, amely egyúttal a Zenekedvelők Köre első bérleti estje is lesz. Műsorán a zongorairodalom remekművei szerepelnek: Bach D-moll toccata és fugája, Brahms capricciók s egy intermezzo, Chopin B-moll szonátája, továbbá nagyszerű Liszt-művek: Funerailles, Gnómok tánca, Petrarca szonett, velencei és nápolyi tarantella stb.

Jegyek és a további koncertekre érvényes 40—50 százalékos kedvezményt jelentő bérletek a Harmathy könyvkereskedésben válthatók.

— **Brünnben hazaárulás kísérlete** miatt hat halálos ítéletet hoztak és az ítéleteket végre is hajtották.

PYTHIA grafologus, Arany Bika 118. d. e. 11-1, d. u. 4-7. — Vasárnap csak délután.

A KIE évi közgyülést tartott

A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését. Nagy István diakonissza igazgató elnöki megnyitója után **Fehér Ákos** főtitkár évi jelentését hallgatták meg. Beszámolt a serdülő és ifjúsági csoportokról, a cserkészek csapatmunkájáról és eredményeiről. **Sipos** Imre pénztáros a KIE anyagi helyzetét ismertette. Ezután megválasztották a tisztikart.

Elnök ismét **Nagy** István lett, ügyvezető alelnök dr. **Vadászy** Sándor, főtitkár **Fehér** Ákos, titkárok **Balázsy** János, **Szekeres** Mihály, **Tóth** Ferenc, jegyző **Simon** Boldizsár, pénztáros **Csige** István.

Délután a KIE vezetősége sajtóestét rendezett, ezen megjelent dr. Szondy Béla, a Magyar Ifjúság egyesületi lap főszerkesztője és Pálfy István a lap szerkesztője, Nagy István elnök, dr. Ménes Lajos egyházi ügyész. Dr. Vadászy Sándor megnyitója után Barna Tibor verseiből olvasott fel nagy hatás mellett, Tamássy János magyar dalokat énekelt igen szépen, dr. Szondy Béla pedig értékes előadást tartott »Krisztus és a KIE sajtó« címen. Végül Pálfy István néhány költeményt szavalt mély átérzéssel. Az ülést ének és ima zárta be.

— **Lengyelbundákat, télikabátokat** felelősséggel tisztít Koncz. Péterfia 30.

Gyászrovat

Ötvös Katóka ifjú életének 17-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. — Temetése kedden délután fél 5 órakor lesz a köztemetői II. a) teremből ref. szertartással. Lakása: Böszörményi út 27. Pusztai temetkezési intézet.

Kovács Árpád nyb. máv. asztalos 63 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután fél 5 órakor lesz köztemetői II. b) teremből ref. szertartással. Lakása: Félegyházi Tamás u. 8. b). Pusztai temetkezési intézet.

Dobi Tibor 2 éves gyermek temetése szerdán délután 3 órakor lesz köztemetői IV-es ravatalozóból ref. szertartással. Lakása: Dalmi Tibor u. 14. Pusztai temetkezési intézet.

Györffi Ilonka 23 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a) ravatalozó teréből. Lakás: Eötvös ucca 62. Temetését Bartha vállalata végzi.

Nagy József 72 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Lakás Hargita ucca 1. Temetését Bartha vállalata végzi.

Erdélyi György nyug. máv. s. ellenőr 75 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből az ág. ev. egyház szertartása szerint. Lakás: Baross u. 13. Dankó temetkezési vállalat.

Vass Sándor 7 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezési vállalat.

özv. **Papp Jánosné** Tarnóczy Mária 85 éves korában elhunyt. Temetése szerdán fél 4 órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Délisor 13. Gebauer-cég rendezi.

polgár **Kiss Bálint** gazdálkodó, életének 65 évében elhunyt. Temetése csütörtök délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából református gyászszertartással. Lakás: Zsák u. 9. — Fehértóy rendezi.

Laboncz János

70 éves, éjjeliőr. Temetése szerdán délután három órakor lesz a hármas teremből református szertartással. Lakás: Teleki ucca 47. Csurka temetkezés.

Villamos és szekér karambolja a Ferencz József-úton

A Ferenc József úton az Apolló mozgószínház előtt szerencsés kimenetelű karambol történt hétfőn délben. A 16-os számú villamos, mely a 102-es pótkocsival haladt a pályaudvar felé, összeütközött egy kincstári szekérrel. A szekér elé fogott lovak ugyanis a Miklós ucca sarkánál egy autó túlkölésétől megvadultak és vágtatva rohantak a villamossineken át a gyalogjáró felé. A villamoskocsi vezetője nyomban fékezett és lélekjelenlétének volt köszönhető, hogy mire a villamos és a szekér összeütközött, akkorra már a villamos lefékezve haladt. A szekér rúdja eltörött, a lovak megállásra kényszerültek és így voltaképen a villamos és a szekér karambolja nagyobb szerencsétlenséget előzött meg, mert ha ez nem történik, a lovak felszaladnak a gyalogjáróra, ahol esetleg a járókelők körében szerencsétlenséget okoztak volna. Igy emberben semmi kár nem történt. A karambol szinhelyén a forgalmas uccán percek alatt hatalmas tömeg verődött össze. A rendőrségről és a HÉV részéről megejtették a vizsgálatot, mely megállapította, hogy a karambolért senkit nem terhel felelősség, azt a megbokrosodott lovak okozták.

— **A kőszegi hegyekben vasutas üdülőházat építenek** másfélmilliós költséggel. Kőszeg városa 500.000 téglát adott az építkezésekhez.

SPORT

Két ragyogó DVSC győzelem a Stadionban

DVSC—Szolnoki MÁV 2:1 (2:0).

Mindkét csapat három tartalékkal állt ki és ezért közös megegyezéssel vasutas bajnoki helyett barátságos mérkőzést játszottak. A DVSC B. Nagy hiányát kevésbbé érezte meg, mert a védelemben kitünően pótolta a remekül játszó Oláh, de Sidlik nagyon hiányzott a kinosan lassú Füleki helyén. Egyébként a debreceni vasutasok végig nagyon szépen játszottak és teljesen megérdemelten győzték le nagynevü ellenfelüket, az eredmény nagyobb is lehetett volna a DVSC helyzetei alapján. — Kristóf sarokrugásából Szilárd szerzi meg a vezetést, két perccel később Berecz 11-est kapufára rug, de a 32-ik percben Szilárd elvágásáért megitélt 11-esnél már nem hibáz és 2:0-ra vezet szünetig a DVSC. A II. félidőben Szántó felsősarokba ivelt, tévesen megitélt szabadrugását Keskeny elnézi és Szolnok 2:1-re szépit, sőt később másik Szántó szabadrugást is csak nehezen ment sarokra. A II. félidőben is sok gólhelyzete van a DVSC-nek, újabb eredményt azonban nem értek el. — A DVSC közvetlen védelmében Csokai remek játékot mutatott be. Válogatott formában, teljes fölénnyel, ragyogó tudással emelkedett a mezöny fölé. Meglepően kitünő volt a fiatal Oláh. A fedezetsorban Orosz, Gere, Galambosi a sorrend. A támadósorban Szilárd ismét nagyon lassú volt, Berecz egészen gyenge, Szabó sokat dolgozott, de kapu előtt — nem Sidlik. Füleki kinosan lassú és erélytelen, kerékkötője a támadásoknak. Kristóf szeleburdi. A közönség mindenesetre az előző mérkőzésen láttottak alapján megállapította, hogy a „kis-DVSC"-ben nem egy poszton jobb játékos játszott, mint az első csapatban. Dr Lengyel József az I. félidőben egészen nagyvonalú játékvezetést mutatott be, régen láttunk ilyen fölényesen kitünő, abszolút vezetést. A II. félidőben már voltak téves ítéletei. A Szolnoki MÁV-ból Horváth kapus, Csabai, Szántó és Korom játszott jól.

DVSC II.—Nagyváradi Törekvés 5:1 (3:0). A „Kis-DVSC" nagyon szép, gólratörő játékkal, egészséges lendülettel verte Pintye kiállítása után 10 emberrel játszó ellenfelét. Szilágyi 2, Tisza, Dombovári, Sidlik a góllövők. Az N. Törekvés Kálmán öngóljával szépített. A DVSC II. támadósora nagyon szépen játszott, különösen Domboyári veszélyes. A fedezetsorban Kálmán és Ignác, a védelemben Zsidik nagyon jó. Karsai jól vezette a mérkőzést.

Bécsben kikapott, Budapesten győzött válogatottunk. Bécsben Miesz játék vezető botrányos müködése miatt, 3 les gólt ítélt meg ellenünk, két 11-esünket és Sárosi gólját nem adta meg — 8:2 arányú súlyos vereséget szenvedtünk. Budapesten a NAC-játékosok pompás teljesítményével 4:1-re győzött az utánpótlás csapata.

A A DEAC 4:3-ra győzött a DTE ellen Sárosi vezetésével lejátszott mérkőzésen. A győztes gól az utolsó percekben esett. Góllövők: Drottár 2, Bodonyi 2, illetve Hernádi, Sárkány, Sandra.

A vidéki ifjúsági válogatott 5:2 arányban verte Budapest ifjúsági válogatottját. A vidéki válogatott legjobb játékosa B. Nagy, a DVSC hátvédje volt, de jó volt a diósgyőri Károlyi és nyiregyházi Bogár is.

A DVSC—Püspökladányi MÁV vasutas bajnoki mérkőzést, melyet a DVSC megnyert, Berecz jogosultalan szereplése miatt megsemmisitették, a P. MÁV javára igazolták és 2 büntetőpontot levontak a DVSC-től. Berecz ugyanis villámmal igazolt játékos és nem szerepelhetett volna vasutas bajnokin. — A DVSC megfellebbezte a sérelmes határozatot.

A DIMÁVAG—Csikóválogatott 4:3. Erdély—Délmagyarország 5:2.

Csaplár 1:03:01.2 mp-es eredménnyel tüneményes világcsúcsot futott 20 kilométeren. Az eddigi világcsúcsot Zabala tartotta.

A DVSC vasárnap Szatmáron játszik bajnoki mérkőzést az SzSE csapatával. Azután négy nehéz és az őszi elsőséget eldöntő mérkőzése következik: Zugló Danuvia Debrecenben, Marosvásárhelyi SE és D. Magyarság idegenben, Törekvés Debrecenben.

Közgazdaság

A hortobágyi közlegelőn nem lehet a télen juhokat legeltetni

A közös és közlegelőkön juhokkal való téli legeltetés nem szünetel, minek következtében a legelők annyira leromlanak, hogy azok karbahelyezése a legnagyobb nehézségekbe ütközik és a téli fagy bennük súlyos károkat okoz.

Ennek elkerülése végett a földmüvelésügyi miniszter 230.816. számú rendeletével a közös és közlegelőkön a juhlegeltetést az 1941—42. téli időszakra megtiltotta. Téli időszaknak tekintendő december 15-től március 31-ig, azaz a tavaszi legeltetés megkezdéséig terjedő idő. A tilalom nem vonatkozik az állandó sertéslegelőknek kijelölt területekre, amelyeken a sertéseken télen is szabad legeltetni.

Debreceni szempontból ezzel a rendelettel kapcsolatban gazdakörökben megjegyzik, hogy március 15-én itt ki kell verni a juhokat, mert a juhtelkeken tavasszal a mező összeromlik. Máskülönben a gazdák örömmel üdvözölhetik ezt a rendelkezést, hogy a nagy jószáglegelőre nem megy ki a juh, amely a szőrféreggel már így is megfertőzte a nagy jószág legelőjét.

ad. 47.402—1941. VII. sz. **VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.** A hortobágyi csárda mellett épitendő kétszobás cselédlakás I. föld, kőmüves, elhelyező stb. munka, II. ácsmunka, III. bádogosmunka, IV., V., VI., VII. asztalos, lakatos, mázoló és üvegesmunkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Az épités költségei biztosítva vannak. Az előirt okmánybélyeggel ellátott, szabályszerüen kiállított, összefüzött, sajátkezüleg aláirt és a hátlapon cégszöveges pecséttel ellátott „Ajánlat a hortobágyi csárdánál épitendő kétszobás cselédlakás épitési munkáira" feliratú, pecséttel lezárt, sértetlen borítékba zárve 1941 november hó 19-én, szerdán délelőtt 10 óráig Debrecen város iktatóhivatalába nyujtandó be, vagy oly időben adandó postára, hogy a jelzett határidőig az iktatóhivatalhoz beérkezzék. Ajánlathoz csatolandó a versenytárgyalási részletes feltételek szerint a város házipénztáránál leteendő bánatpénzről szóló letétjegy. A beérkezett ajánlatok ugyanaznap délelőtt 11 órakor nyilvánosan bontatnak fel a városháza tanácstermében, amely eljáráson ajánlattevők, vagy képviselőik jelen lehetnek. A jelen kivonatos versenytárgyalási feltételek, valamint az ajánlati és költségvetési ürlapokat díjtalanul a városi müszaki ügyosztályban (Csapó u. 35. II. em. 12. szoba) megszerezhetik. A tervek ugyanott megtekinthetők. Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1264 11. 27

LEVELEZÉS

„Salmaözvegy!" Adjon életjelt magáról. Mikor láthatom? Irjon. 698

ALKALMAZÁST nyer férfi

Komenciós kocsist feleségével, esetleg nagyobb fiával tehéngondozáshoz és fejéshez értő, megbizható és jó bizonyitvánnyal jelentkezzen. Cím a kiadóban. 1859 vv.

Kisebb családos házmestert, ugyanottan kovácssegédet felveszek. Deák Ferenc 5. 1902

Fatelepre irodai munkára 4 középiskolát végzett fiatalembert — azonnal felveszek. Kovács, Szent Anna 36. 1893

Kifutófiút felveszek. — Hirlapiroda, Teleki 94. 1894

Kocsist azonnalra felveszek. Mester 39. Sütő. 1897

Kifutófiút, 14 évest, kevés munkára koszttal és fizetéssel felveszek. Jánosi 53. Fűszerüzlet. 1901

Uriszabóságba segédet, tanulót felveszek. Szilágyi, Leány 4. 1879

Hölgyek és urak napi 10 pengőt kereshetnek akviziciós munkával. Jelentkezés szerdán 4—5 között Hatvan 59. 2-es ajtó. 1876

Villanyszerelőtanulók felvétetnek Fazekasnál, Péterfia 42. 1918

Borbélysegédet minimális fizetés és százalékra keresek. Id. Ember, Csap 3. 1929

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna 14. 1928

ALKALMAZÁST keres férfi

Őskeresztyén 50-es kereskedő elhelyezkedést keres. Levelet „Bizalmi állás" jeligére a kiadóba. 1902

ALKALMAZÁST nyer nő

Kozmetikus tanulónak intelligens leányt felvesz vitéz Gyarmathosi kozmetikus, Batthyány 15. 699

Hölgyfodrászkisasszony azonnal beléphet. — Fuchs Imre, Péterfia. 1884

Ügyes kézileányt felveszek. Simonffy 7. Bináth. 1885

Napi pár órai elfoglaltságra angóra nyúlkezeléshez leány felvétetik, Pacsirta 58. 1914

Ha olcsón és jól akar étkezni, keresse fel kifőzésemet. Rothermere 42. 1883

Gyakorlott faszéncsomagolót azonnal felveszek. Kovács, Szent Anna 36. 1892

Ügyes segéd- és tanulóleányokat felveszek. — Batthyány 7. Női divatszalon. 1880

Ügyes tanulóleányt felveszek. Asztalos divatszalon, Péterfia 31. 1920

Pénztáros leány keresztény, négy polgárit végzett, jó irással felvétetik. Irásbeli ajánlatot kérek a kiadóba „Gyógyszertár" jelige alatt. 1924

ALKALMAZÁST keres nő

Gyakorlattal gép- és gyorsirónő állást keres. Cim a kiadóban. 1875

Perfekt gyors- és gépírónő háromeves bankgyakorlattal azonnalra állást keres. Ajánlatokat „Gépírónő" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 1485

Minden házimunkában önálló fiatal asszony kisebb háztartásba — ajánlkozik szerény fizetésért kisleányával nov. 1-re közelben, vidékre is. „Négyéves" jeligére. 1879

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Perfekt szakácsnőt keresek vidéki tanyára hosszú jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóhivatalban. 1223 vv.

Mindenes bejárónőt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Szent Anna 2. Kávéző. 1912

Tisztességes bejárónőt felveszek azonnalra. — Kút 82. 1913

Valláskülönbség nélkül gazdaságban alkalmazott szükségeltetik. — Jelentkezzen délután Deák Ferenc 5. 1908

Izraelita nő elhelyezkedne kóser háztartásban. Cím: Simonffy 53. 2. ajtó. 1891

Bejárónő azonnal felvételik reggel néhány órai munkára. Lorántffy 30. Első lakás. 1887

Mindenes főzőnőt, megbízhatót, jó bizonyítvánnyal november elsejére felveszek. Jelentkezzék hó végéig Vilmos császár körút 66. 1889

Ügyes szobaleányt keresek elsejére. Belklinika, Fornet-villa. 1923

AJÁNLAT

Szőrmebundákat olcsón készít, javít, alakít Kőváry szűcsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Függönyöket, csipkeszövetet, köplianyagokat, kölibetéteket olcsón. Rothermere 36. Keresztépület. 1231 1. 21

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23—39 800 vv.

Bundát készíttessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szűcsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ciánoztasson Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27 655 11. 26

Aranyat, ezüstöt fogaranyat legmagasabb áron veszek. Altmann Sándor ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21.

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél, Kálvin tér 19. Püspöki palota. 539 12. 2

Kosztümöket, kabátokat ízlésesen készít, fordít, alakít „Margó" Bethlen ucca 29. 1029 12. 17

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz, Arany János **ucca 29. szám. 1940 vv.**

Legközelebbi vasárnapi számunk
Mindenszentek ünnepe miatt november
1-én szombaton jelenik meg
melyre apróhirdetések pénteken este fél 10 óráig adhatók fel kiadóhivatalunkban

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 12. 31

Hó- és sárcipők javítását felelősség mellett vállalom. Weisz-műszerész, Piac 66. 1420 12. 12

Aranyat, ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan u. 2 814 12. 6

Új szűcsszalon! Legújabb modellek szerint új bundák alakítások javításokat vállalok — muffok gyermeklábzsákok raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Használt varrógépek, gépalkatrészek minden géphez, javítások felelősséggel, vétel, csere, Eisenberger, Csapó 101. 1501 1. 25

Használt és törött gramofonlemezeket bármilyen menenyiségben megvesz Mayer mérnök, Kossuth 13. 1853

Rádiókészülékét előnyös feltételekkel karban tartja Mayer mérnök, Kossuth 13. Telefon: 15-79. 1852

Kalor kályha és többféleszerű sparhelt eladó. Attila tér 2. 1864

Lakatosműhelyemet Kandia uccáról Csapó 41. alá áthelyeztem. Takaréktűzhelyek, nagy, kétsütős, majolikás alkalmi áron eladó. Kozma. 1916

KERESLET

Ékszert, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb árban veszek. Fränkl S., Piac 56. 98 11. 30

Jogfolytonos kocsmahelyiséget keresek Debrecen forgalmas központjában. Raschka Emil, Kecskemét. 1464

„Phönix" körkötőgépet megvételre keresek. — Cím a kiadóban. 1696

Egy feles hegedűt megvételre keresek. Homok 106. 1881

Billiárdasztalt keresek megvételre. Ergic kocsmáros, Tetétlen. 1866

ÉLELMISZER ITA..

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben kapható egész nap Széchenyi 22. 1909

Alma nagyban és kicsinyben olcsón kapható. Halcsarnok, József királyi herceg 2. Vígmozival szemben. Telefon 10-65. 704

OKTATÁS

Simai gyors- és gépíróiskolában nov. 1-én új tanfolyam kezdődik. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 945 11. 10

TÁRS

Társat keresek 1—2 ezerrel. Pénz biztosítva. Cím a kiadóban. 1904

Társulna párezer pengővel üzleti érzékkel és ismeretséggel bíró fiatal keresztyén szervező erő életrevaló üzleti vállalkozáshoz. Csak komoly ajánlatot „Élre kerülünk" jeligével a kiadóhivatal továbbít. 1870

HANGSZER

Gramofon, kétrugós, 30 hanglemezzel jutányosan, Csapó 27. irodában. 1773

RÁDIÓ

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez, — Csapó 86 Telefon: 32-54 1987 12. 31

BÚTOR

Új hálók, ebédlők, kombinált szobák, konyhabútorok olcsó árban bútorraktárban, Kossuth 51. 1788 1. 4

Minek a tényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 592 12. 25

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Strapabíró 750 köbcentis motorkerépárt, 70—80 százalékos gumikkal, prima Bosch világítással elcserélnék 200—250 köbcentis, 70—80 százalékos gumikfelszerelt motorkerékpárral. Cím a kiadóban. 538 vv.

Csepel 100-as és Sachs kerékpár, varrógép, gramofonjavítás. Alkatrészraktár, vásárlás, csereüzletek Királynál, Royal épület. 1805

A. J. S. 500-as oldalkocsis motorkerékpár, üzemben van, olcsón eladó, Bujdosó 46. 1903

Villanymotorok 1.2, 1.6, 2, 2.5, 3, 5, 7, 8, 11, 17 lóerősek eladók. Budai Ézsaiás 36. Ráday. 1877

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Jogfolytonos kocsma és fűszerüzlet — házzal együtt elköltözés miatt eladó. Pósa 27. Téglavető. 1871

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Raktárhelyiség kiadó, autógarázsnak és bármilyen célra alkalmas. Rákóczi ucca 14. sz. — Értekezni Faragó 23. 1602

Varrodámat és szalonomat megosztanám fehérnemű, fűzős vagy kalapkészítővel. Cím a kiadóban. 1930

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Beköltözhető szoba, konyha, spájz, gyümölcsös, szőlővel eladó vagy kiadó. Cím a kiadóban. 1882

Szép kis egyszobás pincelakás kiadó. Mester 36. 1874

KIADÓ LAKÁS nagy

Hat szoba, hallos, komfortos, parkettes, főuccára néző lakás nov. 1-re kiadó. Bíró, Arany János 1. 703

Kiadó és azonnal beköltözhető öt szobából és mellékhelyiségekből álló lakás a Széchenyikertben. Értekezni lehet Ferenc József út 31. alatt. 1921

LAKÁST KERES

Háromszobás komfortos lakást, esetleg villában bérletre keresek. Közvetítőt díjazok. Cím a kiadóban 1878 vv.

Sürgősen lehetőleg főbérleti lakást keresek közelben. Király, Royal épület. Telefon 20-66. 1807

BÚTOROZOTT SZOBA

Kiadó bútorozott szoba, lehetőleg VI—VII es ref. gimnazistának. — Borz 9. 2. ajtó. 1898

Bútorozott, teljesen különálló, előszobás, kétágyas szoba kiadó férfiaknak. Dobozi 11. 1886

Különbejáratú bútorozott szoba előszobával, fürdőszobával és telefonhasználattal november 1-ére kiadó. Külsővásártér 5/b. Schvarz. 1888

Különbejáratú bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó elsejére. Miklós 21. 701

Bútorozott szép különbejáratú uccai szoba kiadó. Hatvan 2. I. em. 1927

Intelligens nőt szobatársul keresek. Péterfia 30. Iroda. 1925

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Barna női bunda eladó. Kandia 7. 1. ajtó. 1277 vv.

Egy tiszta új szmoking öltöny alkalmi áron eladó. Cím: Somogyi és Gaál szabósága, József kir. herceg u. 1. Bikabérház. 199 v. v.

Férfi ruhák, télikabát szőrmével bélelve eladó. Svetits bérház III. lépcső II. emelet 8. 1911

Teljesen új bőrtalpú 27-es gyermek egész cipő eladó. Széchenyi 89. 1896

Extra ruha, sapka, derékszíj, oldalfegyver eladó, Széchenyi 41. Este 6—7-ig. 1867

VEGYES

Sütőlök kisebb-nagyobb tételben és koszorúnak tulyazöld eladó. Értekezni Pacsirta 17. 700

Szerényebb igényű nevelőszülőkhöz gondozásba adnám egészséges kisleányomat nov. 1-ére. „Négyéves" jeligére. 1872

Örökbeadnám őskeresztény 18 hónapos szép kisfiamat jómódú családnak. Érdeklődni Rákóczi 29. Háztulajdonosnál. 1865

Istálló nov. 1-re kiadó. Csokonai 35. 1932

INGÓSÁG VÉTEL

Legmagasabb áron veszünk ezüst és alpacca evőkészleteket, régi ékszereket, mindennemű szőnyegeket, régi órákat, dísztárgyakat, festményeket, bútorokat stb. Ingóságközvetítő, püspöki palota. Telefon 37—99. 1131 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Télikabát 10 éves fiúra, 36-as nő csizma és kályhacsövek eladók Kút ucca 68 sz. 1234

Teherfelvonó, kötélmeghajtással 329 kg teherbírással eladó, — Kontsek, Kossuth u. 15. 1546

Sparhelt eladó. Szent Anna 10. félemelet ajtó 1. II. lépcsőház. 1910

Új toll kelengyébe eladó. Bethlen 45. 1906

Egy jó írógép eladó. Megtekinthető Rákóczi 67. Délután 2 óra. 1915

Kisposztónak 140 literes hordó eladó. Sas u. 2. Házmesternél. 1895

Páncélszekrény, tűzmentes, két méter magas, polcos iratszekrénynek is alkalmas, eladó. Ferenc József út 30. Közjegyzői iroda. 1890

Sanaksz aromaszóró gép eladó. Kötött kézimunkát vállalunk. Burgundia 1. Fodrászüzlet. 1861

Új Kalor kályha, két nagy kaktusz eladó. — Bocskai tér 3. 1863

Lebontva eladó 2x1 szoba, konyhás helyiségből álló ház Kovács ucca 3/a alatt. Érdeklődni Bihari 1. alatt. 1869

Szőlővessző, gyökeres, 1—2 éves különböző fajta. Barna 10. 1917

GAZD. TERMÉNYEK

Rozs- vagy búzaszalmát keres megvételre 49. hov. kiegészítő kirendeltség gazdasági hivatala, Debrecen, Piac u. 81. vv.

Vegyes cukorrépa és egy kútszivattyú eladó. Faiskola 7/g. 1869

Eladó

Széchényi-utca 84. Nagy utcai frontal gyömölcsös, Hatvan utcai kert Diófa utca 30. sz. szőllő és gyümölcsös szép magas családi házzal. FEHÉRTÓY Dégenfeld-tér 4.

Kétéves magastörzsű szemes köszméte 1.20-val átvehető. József kir. herceg 12. 1862

Szőlővesszők saját telepemről gyökereztetett kétéves csemege és borfajták olcsón kapható Simonffy 59. 1878

ELADÓ HÁZ

Eladó ház 5x1 szoba, konyhás lakásokkal, nagy gyümölcsössel. — Bujdosó 46. 1905

Eladó Hajdúböszörményben az Iparoskör tulajdonát képező Jókai Mór u. 4. számú ház. Központon, nagyteremmel, alkalmas lerakat, raktár vagy gyár részére. Bővebb felvilágosítást az elnök, Szabó Pál sütőmester nyujt. Tisza István u. 16. 726

Székely hadosztály u. 20. számú ház, Bellegelő 90. számú tanyás föld eladók. Érdeklődni Berecsényi u. trafikban. 1919

ELADÓ HÁZHELY

Házhely, 301 négyszögöl, Hegyi Mihály 4, Homokkert elején eladó. Telefon: 24-62. 1922

FÖLDBÉRLET

Bérbeadó Vedres-dülő végénél 6 hold, azonnal bevethető búzatermő feketeföld, Nagy ingatlan irodában, Csapó 27. 1772

Haszonbérbeadó prima feketeföldi szántóföld. Értekezni lehet dr Ticz János ügyvédnél Debrecen, Piac 87. 1900

ELADÓ FÖLD

Eladó 30 hold föld, külön 9 hold és két darab szőllő Vámospércsen — Érdeklődni Mandelbankban, Piac 72. 1592

Elcserélném kilencszázöles gyümölcsös szobakonyhával belsőségre. Ráfizetek. Gépüzlet — Royal épület. 1806

Eladó Bellegelön 347 sz. tanyás 19 kat. hold szántóföld, várostól 5 km-re, vasút mellett, téglaskerti megállónál. Értekezni lehet Hatvan ucca 26. sz. alatt. 1778

Jó fekete föld Bihar megyében 30 kataszt. rális eladó. Értekezni Piac 68. II. em. 3. 1643

ELADÓ ÁLLAT

Szimentáli hatéves bőtejű tehén eladó Honvédtemető u. 6. 1211 v.v.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY GYULA